Domoznanski oddelek
35
PODLEHNIŠKA
2010
352(497.12 Podlehnik)
6008693,9/10
COBISS
KNJIŽNICA IVANA POTRČA PTUJ

Podlehniška ŽVEGLA

Zakl
Zgornje Gruškovje

Glasilo Občine Podlehnik | december 2010 | številka: 9-10 | leto: IV. |

Vesel Božič in srečno novo leto 2011

Dragi bralci Podlehniške žvegle!

Glavni in odgovorni urednik Podlehniške žvegle, mag. Ivo BAN

Ponovno je minilo dobro leto od izdaje zadnje številke. Pri razporejanju pičlih občinskih sredstev je morda res najlažje s seznama črtati tiskano besedo, navidezno privarčevana sredstva pa usmeriti drugam. Toda na daljši rok ima takšno početje nedvomno negativne posledice. Branje in bralna kultura sta na Slovenskem že na tako nizki ravni, da so se s tem resno začeli ukvarjati tako znanstveniki kot tudi povsem neformalne skupine. Modernistični življenjski slog s svojimi mamljivimi ponudbami človeka dobesedno trga od klasične tiskane besede na papirnem mediju. Vsaka življenjska sredina, posebej bi naj to veljalo za občino, bi morala svoja prizadevanja usmerjati v krepitev in spodbujanje branja kot oblike obveščanja in zapolnitve prostega časa ljudi. Kaj se pravzaprav dogaja na našem območju?

Na naše domače naslove sicer prihaja mnogo povsem odvečnega reklamnega gradiva. Delno lahko to še služi tistim gospodinjstvom, ki kurijo na trda goriva, če peč le ni preveč občutljiva. V mestih poskušajo animirati ljudi za branje z razdeljevanjem brezplačnih dnevnikov, kot npr. Dobro jutro, Žurnal....

V tem pogledu so vaška okolja, kot je tudi naše, ponovno prikrajšana. Pa naj mi še kdo kaj reče o enakopravnosti oziroma o principu enakih možnosti državljanov. Zaradi oddaljenosti in razpršenosti v Halozah še ubogega brezplačnika ne moreš dobiti! Človek bi ga vsaj malo prelistal, kaj novega izvedel, bil bi na tekočem oziroma »in«, potem pa ga še koristno uporabil - če ne za drugo, vsaj za sušenje premočenih čevljev, ob tej neskončni moči. Pred nekaj desetletji so ljudje znali na različne načine koristno uporabiti vsak košček starega časopisa, če so le prišli do njega. Poznal sem kar nekaj ljudi, ki so z zanimanjem prebirali tudi zelo stare časopise. Na kmetih ga za podkurilo običajno ni dosti ostalo, sedaj pa ga večina roma v koš. Naš lokalni časopis »Podlehniška žvegla« je luč sveta zagledal pred tremi leti. Načrti glede izdajanja so bili takrat, čisto zares, zelo smelo zastavljeni. Pa ne zato, da bi trošili proračunska sredstva, ampak zato, da bi našim občanom omogočili »pravo domače branje« - o naših dogodkih, prireditvah in ljudeh. Osnovna funkcija lokalnega časopisa ni samo obveščati, ampak tudi ohranjati spomin, torej arhivirati dogajanje, s tem pa tudi način funkcioniranja določene lokalne skupnosti. To je vendar naša obveza in dolžnost, naša osebna izkaznica sedanjosti in bodočnosti. Kaj bodo nekoč rekli naši zanamci, če ne bomo ničesar zapisovali? Ve se, kdor nima svoje zgodovine, nima svojih korenin! In vsako drevo brez korenin se je slej ali prej posušilo, mar ne?

V trdnem upanju, da boste Podlehniško žveglo v bodoče prejemali pogosteje, še bolj pa, da jo boste z zanimanjem prebirali in sooblikovali kot skupen projekt vseh zainteresiranih občanov, Vam, dragi občanke in občani, želim bralno poglobljene in blagoslovljene božične praznike ter obilo vedrega zdravja v letu 2011!

Vsebina

Županova beseda	3
Lokalne volitve 2010 v Občini Podlehnik	4
Občina Podlehnik je praznovala 7. občinski praznik	5
Ločujmo odpadke	6
Projekt izgradnje mrliške vežice na Gorci	10
Možne variante rekonstrukcije križišča v centru Podlehnika	11
Splošne občinske zadeve	13-16
Osnovna šola	17-18
Moji prvi koraki v Ameriki	19
Aktivnosti občinskih odborov	20
Recenzija gledališke predstave	21
Trstenke smo predstavile zgoščenko Trikrat tri je devet, vsaki mora svojo pet	22
Aktivnosti društev in organizacij	23-29
Predpraznični koncert Prifarcev, Janeza Ferleža in Dua Matija in Matija	30
Zgodbe iz skrivnostne skrinjice preteklosti	31
Pastoralni dom in mrliška vežica na Rodnem Vrhu v novi preobleki	32
Kako so pokapali nekoč?	33
Dobra volja je najbolja, to si poje kleni Haložan	34
Obvestila	35
Zlata poroka zakoncev Zagorščak iz Zakla	36

Impresum

PODLEHNIŠKA ŽVEGLA
je javno glasilo Občine Podlehnik.

Izdajatelj: Občinski svet Občine Podlehnik

Naslov izdajatelja in uredništva: Občina Podlehnik 21, 2286 Podlehnik

Odgovorni urednik: mag. Ivo BAN

Uredniški odbor: Ivo Ban, Jožefa Svenšek in Stojan Kojc

Lektoriranje: prof. Zlatka Lampret

Telefon: (02) 788 40 60 (tajništvo Občine Podlehnik)

E-pošta: tajnistvo.podlehnik@podlehnik.si

Oblikovanje, priprava za tisk in tisk: Tercia tisk, Ptuj, Ob železnici 23, 2250 Ptuj, tel.: (02) 788 02 50, e-pošta: tercia.tisk@siol.net

Naklada: 750 izvodov

Javno glasilo Občine Podlehnik prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva ter javne institucije in zavodi na območju Občine Podlehnik. Posamezni izvodi se dostavijo sosednjim občinam in javnim knjižnicam.

Na podlagi 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost (DDV) sodi Podlehniška žvegla med proizvode, za katere se DDV obračunava po stopnji 8,5 %.

Javno glasilo Občine Podlehnik je na podlagi Zakona o medijih in obvezne priglasitve medija vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, Maistrova ul.10, Ljubljana.

Uredništvo si pridržujejo pravico do krajšanja prispevkov, sprememb naslovov in razporejanja prispevkov glede na aktualnost vsebin.

Fotografija na naslovnici: Pogled s Sedlaška, 01/2010
Foto: IB

Spoštovani občanke in občani Občine Podlehnik!

Župan Občine Podlehnik,
Marko Maučič

Najprej se vam v svojem imenu in v imenu vseh, katerim ste podelili mandate za vodenje naše občine v naslednjem štiriletnem obdobju, iskreno zahvaljujem.

S sprejetjem funkcij smo na sebe prevzeli veliko obvezo vodenja lokalne skupnosti po poti hitrejšega razvoja, ki pa je **odvisen od nas vseh.** Vsak mora prispevati svoj delež k razvoju, pa najsi bo z idejami, delom ali samo z razumevanjem prispevka drugih, ki jim ni vseeno, v kakšni skupnosti živimo. Zgolj pričakovanja ne dajejo rezultatov.

O projektih za prihodnji dve leti je bilo že veliko govora, saj bo od njih odvisna hitrost bodočega razvoja naše lokalne skupnosti.

Januarja moramo oddati razpisno dokumentacijo **za 3 ključne projekte**, ki bi jih želeli realizirati, ti pa so:

- ✓ štirioddelčni vrtec v Podlehniku,
- ✓ modernizacija ceste v Strajni in Rodnem Vrhu, v skupni dolžini 4 km,
- ✓ izgradnja centralne čistilne naprave in 3 kilometrov primarnih kanalizacijskih vodov v naselju Podlehnik.

Skupna vrednost projektov je skoraj 3,2 mio. evrov. **Lastnih sredstev za realizacijo teh projektov nimamo, zato pričakujemo znatno financiranje s strani EU in državnih sredstev, seveda, če bomo uspešni na razpisih, kjer pa je konkurenca zelo močna.**

Od rezultatov na razpisih je odvisen naš bodoči razvoj. To velja tudi **za vse ostale investicije** v naslednjih dveh ali treh letih, zato o tem kaj več, ko bomo dobili odgovore na naše vloge.

Vsi omenjeni projekti pa **bodo brez prave vitalne vrednosti**, če ne bomo hkrati zagotovili možnosti gradenj individualnih stanovanjskih hiš in morebitnih poslovnih objektov, kar je bistvena podlaga gospodarskega razvoja naših krajev. Očitno bomo ponovno **morali dvigniti glas** v smeri pospešenega razvoja sodobnih telekomunikacijskih omrežij, javnih objektov in komunalne infrastrukture ter vsega drugega, kar bo našo občino glede enakovrednosti pogojev nekako približalo drugim lokalnim sredinam. To so namreč temeljne predpostavke razmišljanja v smeri, da bodo naši ljudje (občani) radi ostajali v svojem domačem kraju, in da bodo tisti, ki v Halozah vidijo razvojni potencial, svoje ideje lahko tudi uresničili za dobrobit celotne skupnosti.

Ker štejemo še zadnje ure tega leta, naj vam zaželim, spoštovani občanke in občani Občine Podlehnik, blagoslovljene Božične praznike in srečno, zdravo ter uspešno novo leto 2011.

Čestitam vam tudi ob Dnevu samostojnosti in enotnosti, 26. decembru.

Lokalne volitve 2010 v Občini Podlehnik

Mag. Ivo BAN
Foto: IB

10. oktobra letos so na območju občine Podlehnik potekale 4. lokalne volitve. Na teh so imeli volilni upravičenci možnost izvolitve župana in članov občinskega sveta (svétnikov).

Za mesto župana je kandidiral samo en kandidat, za 7 svétniških mest pa se je potegovalo 12 kandidatov. V volilne imenike za območje naše občine je bilo v zakonsko predvidenem času (pred volitvami) vpisanih 1.667 volilnih upravičencev. Med vsemi 23 občinami Podravja (seveda tudi v celotnih Halozah) je bila v naši občini najnižja volilna udeležba, in sicer le 41,75 %, kar pomeni, da se volitev ni udeležilo 971 volivcev.

Kandidat za župana, Marko Maučič, je kandidiral kot nestrankarski kandidat, s podporo predlagatelja Franca Večeriča in skupine volivcev. Od 695 oddanih glasovnic je prejel 653 glasov, ostale glasovnice pa so bile neveljavne. To je zanj 2. mandat za isto funkcijo.

Izvoljeni župan se je odločil, da bo tudi v tem mandatu funkcijo opravljal nepoklicno, torej ob svoji redni zaposlitvi v drugi delovni organizaciji.

Kandidati za občinski svet so svoje kandidature podali na dva načina, in sicer: 5 kandidatov so predlagali občinski odbori treh političnih strank, ostalih 7 kandidatov pa je nastopalo na 3 nestrankarskih oz. samostojnih listah (5 + 1 + 1).

Zanimivost naše občine je, da je območje celotne občine (vseh 13 vasi) samo ena volilna enota. Posamezna volišča (skupaj 15) so po določenem ključu razporejena po vsej občini z namenom, da bi volivcem zagotovili čim boljše možnosti odhoda na volišče.

Ker se svétnike voli po večinskem volilnem sistemu, je v OS izvoljenih tistih 7 kandidatov, ki prejmejo največje število glasov. Volivec ima možnost, da ne izbere nobenega kandidata (lahko odda prazno glasovnico), nadalje da izbere 1, 2, 3... kandidate oz. največ 7. Če svojo voljo izrazi tako, da veljavno označi več kot 7 kandidatov, je takšna glasovnica neveljavna.

Za člane Občinskega sveta (svétnike) so bili izvoljeni:

mag. Sebastian Toplak (samostojna nestrankarska lista predlagatelja Gorazda Šeruge in skupine volivcev) (2. mandat);

Alojz Novak (strankarska lista predlagatelja LDS, OO Podlehnik) (2. mandat);

mag. Ivo Ban (strankarska lista predlagatelja SDS, OO Podlehnik) (2. mandat);

Jožefa Svenšek (3. mandat), Alojz Grabrovec (4. mandat), Stojan Kojc (2. mandat) in Milan Vidovič (4. mandat), vsi štirje na podlagi skupne nestrankarske liste predlagatelja Štefana Petroviča in skupine volivcev.

Ostali kandidati, ki niso bili izvoljeni, ker so prejeli manjše število glasov kot ostali, so:

Zlatko Gajšek (neodvisna lista s podporo volivcev);

Beti Elizabeta Šlehta (skupna nestrankarska lista predlagatelja Štefana Petroviča in skupine volivcev);

Jakob Klaneček in Monika Matjašič (strankarska lista predlagatelja SDS, OO Podlehnik) in

Alojz Merc (strankarska lista predlagatelja SD, OO Podlehnik).

V občinsko volilno komisijo (OVK) so bili izmed naših občanov letos imenovani naslednji člani:

Alojzija Srdinšek, Marjeta Turkuš, Sabina Hren, Anica Vrbančič, David Furman in Stanislav Jelen. Predsednik OVK je bil okrožni sodnik Valter Vindiš, namestnica predsednika okrožna sodnica Albina Hrnec Pečnik, tajnica OVK pa Otilija Grabrovec (uslužbenka Občinske uprave Podlehnik).

OVK v zakonsko predvidenem času ni prejela nobenih pritožb kandidatov, prav tako pa tudi ni ugotovila nobenih posebnih okoliščin pri delu volilnih odborov.

Občina Podlehnik je praznovala 7. občinski praznik

Mag. Ivo BAN
Foto: Damjan Golub

Oktobra letos se je županu in članom občinskega sveta iztekel mandat za obdobje 2006 - 2010. Že prvo leto nastopa funkcije so zavzeli soglasno stališče, da se z vidika racionalizacije proračunskih sredstev in za to potrebnega časa občinski praznik priredi le ob koncu mandata. Izjema je bilo lanskoletno praznovanje 10-letnice obstoja in delovanja Občine. Letošnji datum občinskega praznika je bil s sklepom določen za 5. junij 2010. Občinski praznik je bil združen s predajo **dveh novih gasilskih vozil.** Praznovanje je potekalo v večnamenski športni dvorani. Zbrane je najprej nagovoril župan Marko Maučič, ki je poudaril, da je bilo v teh nekaj letih samostojne občine veliko postorjenega za dobrobit tukaj živečih ljudi. Izpostavil je tudi, da je doseženo rezultat dobrega sodelovanja med vsemi udeleženci (zaposleni v upravi, občinski svet, društva, organizacije in občani). Uvod v kulturni program je popestrila Podlehniška godba na pihala. Za organizacijo programa so poskrbeli pedagoški delavci šole, izvedli pa so ga učenci. Drugi del praznovanja je bil posvečen gasilstvu. V imenu gasilcev je spregovoril predsednik PGD Podlehnik Andrej Belšak. Orisal je prehojeno pot društva od ustanovitve v letu 1971 do 2010, predvsem pa izrazil veliko zadovoljstvo ob novi, tako potrebni pridobitvi. PGD Podlehnik je poslej bogatejše za dve novi gasilski vozili: Ford Ranger GVG-1, ki je namenjeno gašenju travniških in gozdnih požarov, in kombi GVM-1 Peugeot Boxer, namenjeno prevozu gasilske ekipe. Zahvale so prejeli vsi donatorji in botri. Zbrane je v imenu Gasilske zveze Slovenije nagovoril predsednik Ernest Eöry, razen tega pa še poslanec v DZ Branko Marinič, župan Občine Videm Friderik Bračič in domači pater Janko (Janez) Gašparič. Občinska priznanja v obliki zahvalnih listin so ob prazniku prejeli **Stanko Vaupotič** za svoj prispevek k razvoju krajev naše občine in dolgoletno delovanje v več društvih, **Ivan Hren** za delo v humanitarnih in drugih organizacijah, posebej še pri ureditvi športnega parka, ter **Turistično društvo Podlehnik** kot nosilec številnih vidnejših prireditev v občini Podlehnik. Sledila je slavnostna predaja ključev obeh avtomobilov in blagoslov, kar je potekalo na travniku pred dvorano.

V dvorani je bila istočasno na ogled bogata likovna retrospektivna razstava pod naslovom: Podlehnik in haloška krajina skozi perspektivo domačih avtorjev. Za izbor in postavitev del je poskrbel mag. Ivo Ban. Pri postavitvi obsežnega slikarskega opusa so pomagali člani Kulturnega društva Podlehnik in likovna pedagoginja naše šole, Irena Kajzovar.

LOČUJMO ODPADKE - ODGOVORNO RAVNANJE JE LOČEVANJE !

Namen navodil, »***LOČUJMO ODPADKE – ODGOVORNO RAVNANJE JE LOČEVANJE***«, je seznaniti občane, kako pravilno ravnati z odpadki. Urejeno in čisto okolje je ogledalo vsake občine in njenih prebivalcev.

V kakšnem okolju bomo živeli, je odvisno od nas samih. Potrebno bo veliko skupnega truda in dobre volje, da bomo živeli v bolj prijaznem in zdravem okolju, zato naj to navodilo služi vsakemu posamezniku kot pomoč k pravilnemu in odgovornemu ravnanju z odpadki.

Vrste namenskih posod

SKORAJ VSAK ODPADEK LAHKO POSTANE V DRUGAČNI OBLIKI SPET UPORABEN.

Na zbiralnicah ločenih frakcij »ekoloških otokih« so nameščeni ustrezni zabojniki:

V ZABOJNIK ZA ZBIRANJE PAPIRJA ODLAGAMO:

- ✓ časopis,
- ✓ revije,
- ✓ prospekte,
- ✓ kataloge,
- ✓ zvezke,
- ✓ »knjige«,
- ✓ brošure,
- ✓ pisarniški in računalniški papir,
- ✓ pisemske ovojnice,
- ✓ papirnate nakupovalne vrečke,
- ✓ embalažni papir in kartonsko embalažo in lepenko vseh vrst in velikosti – ki jih je pred odlaganjem potrebno raztrgati,
- ✓ druge izdelke iz papirja in kartona.

NE ODLAGAMO:

- × embalaže za tekoča živila (npr. mleka, smetane, sokov, čajev, vode in drugih brezalkoholnih pijač, paradižnikove mezge, mehčalca za perilo ipd.),
- × z živili pomazanega ali prepojenega papirja (jedilnega olja, drugih tekočin in ostankov živil) papirnata in kartonska embalaža (pladnji, kozarcev in skodelic za enkratno uporabo, embalaže globoko zamrznjenih živil ter jedi ipd.),
- × ovitkov od čokolade,
- × samokopirnega, povoščenega in plastificiranega papirja, celofana,
- × natronske vreče lepila, cementa, apna, krmil ipd. sipkih izdelkov,
- × tapet, higienskega papirja (papirnatih brisač, prtičkov, robčkov ipd.)

IZ 1000 KG ODPADNEGA PAPIRJA DOBIMO 900 KG NOVEGA PAPIRJA.

ZA 1000 KG PAPIRJA JE TREBA POSEKATI 17 MAJHNIH OZIROMA DVE VELIKI DREVESI!

V ZABOJNIK ZA ZBIRANJE STEKLA ODLAGAMO:

- ✓ vse vrste steklenic,
- ✓ steklenice živil,
- ✓ pijač,
- ✓ kozmetike in zdravil,
- ✓ kozarcev za vlaganje in druge steklene posode, s katerih odstranimo vse nesteklene dele,
- ✓ druga steklena embalaža.

Steklo mora biti čisto.

NE ODLAGAMO:

- ✗ okenskega stekla,
- ✗ avtomobilskega in drugega ravnega stekla,
- ✗ stekla svetil (stekla neonskih halogenskih in žarilnih žarnic, steklenih senčnikov svetil), pleksi stekla,
- ✗ karbonskega stekla in drugih vrst stekla iz umetnih mas,
- ✗ laboratorijskega in drugega ognjevarnega stekla, keramike, kamenja ipd.

STEKLO SE RAZKRAJA VEČ KOT 1000 LET!

V ZABOJNIK ZA ZBIRANJE PLASTIKE IN TETRAPAK EMBALAŽE ODLAGAMO:

- ✓ plastenke brezalkoholnih in alkoholnih pijač in živil,
- ✓ plastične kozarčke in lončke,
- ✓ plastične vrečke in folije,
- ✓ embalažo za tekoča živila,
- ✓ tetrapak vseh vrst (potrebno stisniti, saj tako pridobimo 50 % več prostora v zabojniku).

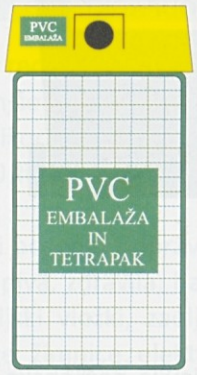

NE ODLAGAMO:

- ✗ plastične embalaže nevarnih snovi ali njihovih ostankov (motornih in drugih vrst mineralnih olj, sredstev za zaščito rastlin – pesticidov, barv, lakov, redčil ipd.),
- ✗ kosovnih plastičnih predmetov (otroških igrač, polomljenih plastičnih stolov ipd.).

PLASTIČNA EMBALAŽA SE RAZKRAJA 100 LET. LAHKO PA IZ 50 PLASTENK ODPADNE PLASTIČNE EMBALAŽE IZDELAMO VRTNI SONČNIK.

V ZABOJNIK ZA PLOČEVINKE ODLAGAMO:

- ✓ pločevinke vseh vrst živil in pijač,
- ✓ konzerve.

Pločevinke in konzerve morajo biti čiste.

NE ODLAGAMO:

- ✗ pločevink in konzerv z vsebino,
- ✗ večjih kovinskih odpadkov,
- ✗ kovinskih doz z razpršili.

PLOČEVINA SE RAZKRAJA 200 LET. IZ PREDELANE EMBALAŽE 150 PLOČEVINK LAHKO IZDELAMO ROČNO KOSILNICO, IZ 350 PLOČEVINK PA VRTNI ŽAR.

Biološko razgradljive in kuhinjske odpadke, kjer je to možno, kompostiramo na domačem kompostniku.

Sicer pa jih smemo odlagati edino in le v dodatno posodo **BIOLOŠKI ODPADKI**, ki jo naročimo na Čistem mestu Ptuj.

V ZABOJNIK ZA BIOLOŠKE ODPADKE ODLAGAMO:

- ✓ ostanki hrane, kruh,
- ✓ ostanki hrane iz pločevink in kozarcev za vlaganje brez tekočin,
- ✓ ostanki od priprave hrane: zelenjava, sadje, olupki, lupine orehov, lešnikov...,
- ✓ jajčne lupine,
- ✓ ostanki mlečnih izdelkov ter pokvarjeni mlečni in mokasti prehrambeni proizvodi,
- ✓ kavna gošča in kavni filtri,
- ✓ čaj in čajne vrečke,
- ✓ volneni in bombažni ostanki,
- ✓ lasje, perje,
- ✓ serviete, papirnati robčki,
- ✓ odmrle rastline, stara zemlja za rože, pokošena trava, plevel, listje in drugi vrtni odpadki,
- ✓ obrezano vejevje dreves, žive meje, grmičevja, žagovina. (vejevje mora biti pred odlaganjem zrezano na manjše kose).

NE ODLAGAMO:

- ✗ pepela,
- ✗ vseh vrst tekočin,
- ✗ olj in masti,
- ✗ sanitarnih izdelkov,
- ✗ kosti,
- ✗ plenic,
- ✗ vsebine sesalnikov,
- ✗ drugih sestavljenih bioloških odpadkov.

V zadnjem casu so se na tržišcu pojavile namenske vrecke za biološke odpadke. Izdelane so iz koruznega škroba, v katerih lahko v gospodinjstvu zbiramo biološke odpadke, ki jih nato skupaj z odpadki odložimo v posodo za biološke odpadke ali na domaci kompostnik.
Namenske vrecke so izdelane iz organskega materiala, zato se skupaj z odpadki predelajo v kompost.

V posodo z nalepko »ostali odpadki«, ki jo mora imeti vsako gospodinjstvo, pa odlagamo **OSTALE** ali mešane **odpadke**, (to so odpadki, ki jih ni mogoče odložiti v nobeno posodo za ločeno zbiranje, ki ne sodijo med nevarne, kosovne ali gradbene in jih ni mogoče izločiti kot »koristni« odpadek). Ti odpadki končajo na odlagališču.

Zbirni center za individualni dovoz odpadkov CERO Gajke

Obratovalni čas:

- **vsak delovnik od 8. do 20. ure (letni),**
- **vsak delovnik od 8. do 17. ure. (zimski),**
- **v soboto od 8. do 14. ure.**

Na zbirni center lahko občani, ki so vključeni v redni odvoz komunalnih odpadkov, pripeljejo brezplačno vse vrste komunalnih odpadkov (kosovne odpadke, manjše količine gradbenih odpadkov - do 0,5 m^3, folijo,...), razen ostalih odpadkov, za katere imajo posodo doma. V kolikor pa ni možen lastni prevoz, ga lahko občani posebej naročijo na Čistem mestu Ptuj na telefonsko številko 780 90 20. V tem primeru je potrebno poravnati le stroške prevoza.

Čisto mesto Ptuj izvede vsaj enkrat letno tudi posebej pripravljeno akcijo zbiranja odpadkov, kot so: **NEVARNI GOSPODINJSKI ODPADKI** (odpadna olja, škropiva, zdravila, barve, lepila, hladilne tekočine, kozmetični izdelki, akumulatorji, živosrebrni termometri, baterijski vložki, zaoljene krpe, filtri, zaščitna sredstva...), **KOSOVNI ODPADKI** (bela tehnika, pohištvo, talne obloge, žimnice, električni aparati, kolesa,...). O akciji so gospodinjstva pravočasno obveščena.

Nadzor nad pravilnim ravnanjem z odpadki vrši komunalna inšpekcija.

Zoper povzročitelja, ki nepravilno ravna s komunalnimi odpadki, je zagrožena kazen, in sicer:

- globa 400,00 eurov za fizično osebo, samostojnega podjetnika posameznika, odgovorno osebo pravne osebe in odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika.
- globa 1.400,00 eurov za pravno osebo.

V ZAVESTI SODOBNEGA ČLOVEKA JE VSE BOLJ PRISOTNO SPOZNANJE, DA VAROVANJE OKOLJA NI LE MODNA MUHA AMPAK NUJA. POSLEDICE ČLOVEKOVEGA DEJANJA SE VEDNO BOLJ KAŽEJO NA OKOLJU IN ŽE VPLIVAJO NA KAKOVOST NAŠEGA ŽIVLJENJA.

Z LOČEVANJEM ODPADKOV BOMO INDUSTRIJI ZAGOTAVLJALI STALEN VIR DRAGOCENIH SUROVIN IN ENERGIJE, ODLAGALIŠČE PA BO MANJ OBREMENJENO IN TAKO LAHKO DALJ ČASA NUDI PROSTOR OSTANKOM ODPADKOV.

Skupna občinska uprava
Komunalna inšpekcija

Projekt izgradnje mrliške vežice na Gorci

Mag. Ivo BAN
Foto: IB

Splošna neustreznost stare mrliške vežice je po več letih prizadevanj privedla do odločitve za odstranitev obstoječega objekta in izgradnjo novega. Tako zaradi prostorske omejenosti, kakor tudi številnih drugih zakonodajnih zahtev s področja umestitve v prostor, je bilo že samo načrtovanje novogradnje dokaj problematično in dolgotrajno. Številne rešitve projektantov niso bile lokalno sprejemljive in izvedljive, ker slednji sploh niso želeli prisluhniti našim potrebam in dejanskemu stanju. Stvari smo na Občini uspeli spraviti na skupni imenovalec šele leta 2009, ko je adekvatne idejne zasnove izdelal Ivo Firbas, univ. dipl. inž. iz Zgornje Hajdine. Mrliška vežica je zasnovana kot centralno oblikovan prostor s tremi oddelki za katafalk v pritličju. Vestibul ali enoviti poslovilni prostor bo imel dvojno funkcijo. Po potrebi se ga bo lahko pregradilo v dva oddelka za katafalk (posamezne vežice), sicer pa bo služil za izvajanje pogrebnega obreda in kot prostor za žalujoče. V zadnjem levem delu objekta je prostor za čajno kuhinjo, naravnost od vhoda pa prostor za sanitarije. Objekt je delno podkleten (30,73 m2), klet bo v glavnem služila pogrebni službi za odlaganje orodij in opreme.

Zgradba je elipsaste oblike, dimenzij 16,98 x 11,45 m, z zaobljeno streho. Višina objekta je 6,59 m, merjeno od terena. Skupna površina pritličja tako znaša 146,67 m3. Glede oblike objekta in izvedbe strehe se je projektant zgledoval po bližnji sakralni arhitekturi (cerkev in kapela). Okna v mrliški vežici bodo izdelana kot vitraži iz barvnega stekla, vse ostalo pa v skladu z dokumentacijo.

Občina kot investitor je takoj po pridobitvi gradbenega dovoljenja objavila javni razpis za izgradnjo objekta, na katerega so se prijavili trije ponudniki, in sicer: Cestno podjetje Maribor d. d., Gradis gradbeno podjetje Gradnje Ptuj d. d. in družba Adaptacije, vzdrževanje d. o. o. iz Ljubljane. Slednja je bila s svojo ponudbo v višini 248.043,65 EUR (vključno z DDV) najugodnejša. S tem izvajalcem je bila 25. avgusta 2010 podpisana izvajalska pogodba. Pogodba bi bila lahko podpisana že prej, če Občina ne bi morala tako dolgo čakati na izdajo sklepa Vlade Republike Slovenije o sofinanciranju projekta. Izgradnja poslovilnega objekta je namreč sofinancirana v skladu z 21. členom Zakona o financiranju Občin. Izbrano podjetje je z deli začelo proti koncu avgusta. Zaradi obilnih padavin je bilo delo v jesenskem času pogosto moteno. Po pogodbi naj bi bil objekt v celoti zgrajen do 30. junija 2011. Nadzor izvaja družba Žiher d. o. o., Moškanjci 1 g. Osnovna gradbena dela so že zaključena, izdelano je ostrešje, objekt je v celoti pokrit. Trenutno zaradi nizkih temperatur z obrtnimi deli ni mogoče nadaljevati. Nekatera obrtniška dela so doslej že prevzeli naši domači podizvajalci. Tak način dela je predviden tudi pri nadaljnji realizaciji projekta.

Možne variante rekonstrukcije križišča v centru Podlehnika

Mag. Sebastian Toplak,
predsednik Komisije za prostorsko planiranje, infrastrukturo in gospodarjenje z nepremičninami

16. 6.2010 so študentje Fakultete za gradbeništvo Univerze v Mariboru (Nina Murko, Iztok Korpar, Simon Vincek in Jernej Karničnik) v stari Krajevni dvorani Podlehnik uspešno predstavili izsledke seminarske naloge z naslovom »Predlog rekonstrukcije obstoječega križišča v Podlehniku«, ki so jo na pobudo župana g. Marka Maučiča izdelali pod mentorstvom mag. Sebastiana Toplaka.

Predstavitev seminarske v stari Krajevni dvorani Podlehnik (foto: I. Ban)

Obstoječe križišče je namreč nepravilne oblike in ne nudi zadostne varnosti, predvsem šolskih otrok, ki prihajajo v šolo z avtobusi. Nad prekomernim hrupom in tresljaji, ki jih povzročajo hitrostne grbine tik pred križiščem, pa se pritožujejo tudi stanovalci v neposredni bližini križišča.

Stanje v križišču ob prihodu otrok v šolo (foto: S. Toplak)

Iskanje najprimernejše variante za bodočo novo križišče, ki bi nastalo na osnovi rekonstrukcije obstoječega, je bil osnovni cilj, ki so si ga zadali študenti. Pri tem so posebno pozornost posvečali prometni varnosti, funkcionalnosti, kapaciteti in prostorskim možnostim.

Izdelane in preverjene so bile tri variante križišča:

- (1) Klasično štirikrako »plus« križišče
- (2) Krožno križišče in
- (3) Klasično križišče z avtobusnim postajališčem v obliki obračališča

Vse tri variante predvidevajo rekonstrukcijo obstoječega kraka iz smeri šole, ki bi se po novem pod pravim kotom priključeval na obstoječo cesto Žetale-Ptuj. S tem bi odpravili obstoječe priključevanje pod nepravim kotom, ki zmanjšuje preglednost in ni v skladu z zakonodajo.

(1) Klasično štirikrako »plus« križišče predvideva rekonstrukcijo kraka iz smeri šole in vzpostavitev pločnikov ter prehodov za pešce. Prednosti te variante so minimalni poseg v prostor in manjša finančna zahtevnost projekta. Slabosti pa so predvsem nezadostno zagotavljanje umirjanja prometa na prednostni cesti Žetale – Ptuj. Omenjeno slabost bi bilo sicer mogoče odpraviti z dvigom križišča v »ploščad«.

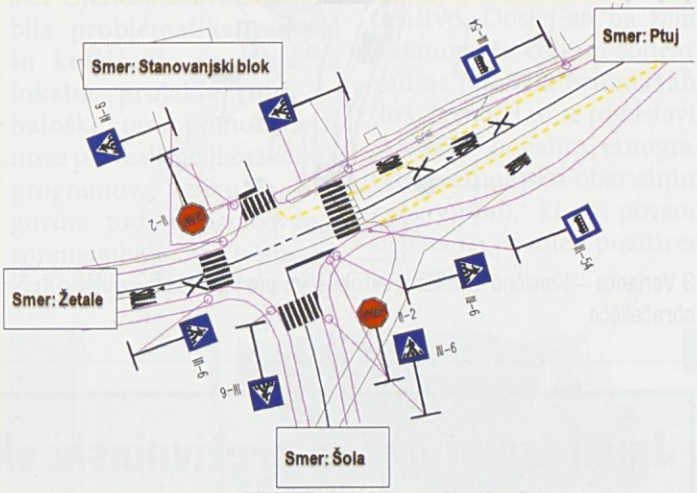

1 Varianta – Klasično štirikrako »plus« križišče

(2) Klasično krožno križišče, ki bi bilo locirano na območju obstoječega uvoza k stanovanjskemu bloku in rekonstruiranemu kraku proti šoli, bi zagotavljalo ustrezno prometno varnost in umirjanje prometa na »prednostni« cesti Žetale - Ptuj. Z namenom prevoznosti vseh vrst vozil (avtobusov in vlačilcev) bi moral premer krožnega križišča znašati 27 m, kar pa predstavlja precejšen prostorski zalogaj.

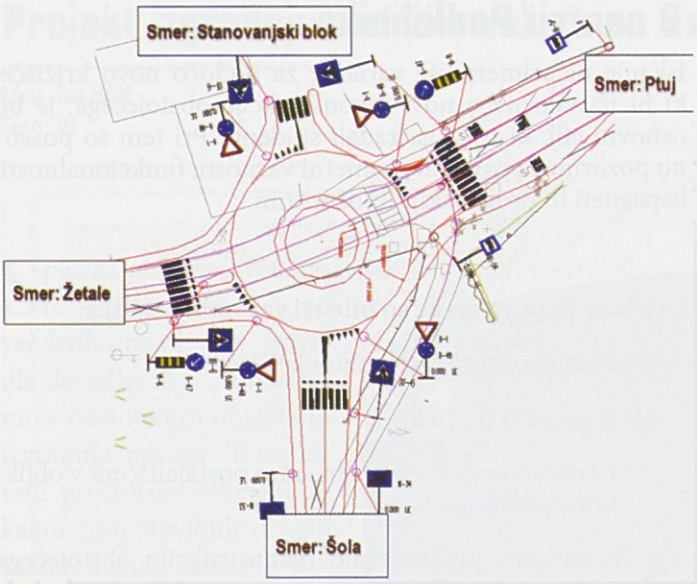

2 Varianta – Klasično krožno križišče

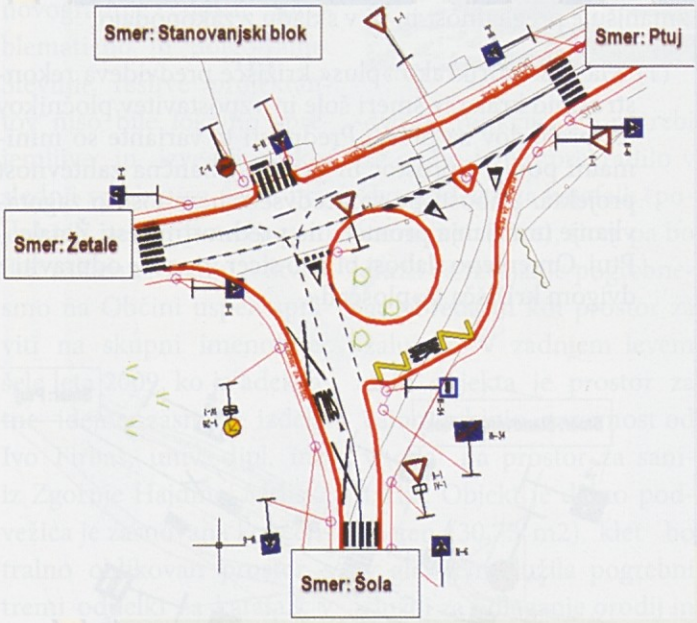

3 Varianta – Klasično križišče z avtobusnim postajališčem v obliki obračališča

(3) Klasično križišče z avtobusnim postajališčem v obliki obračališča je varianta, ki bi najustrezneje uredila prihode in odhode šolskih avtobusov. Gre za rešitev, ki se v zadnjem času pogosto izvaja v bližini šol in vrtcev, saj otroke, ki uporabljajo šolske avtobuse, odmaknemo od križišča in jim ni več potrebno prečkati glavne ceste Žetale – Ptuj. Slabost navedene variante je precejšnja prostorska zahtevnost projekta, ki je primerljiva s klasičnim krožnim križiščem in nezagotavljanje ustreznega umirjanja prometa na prednostni cesti Žetale – Ptuj. Slednjo slabost bi bilo mogoče sicer podobno, kot v klasičnem križišču, odpraviti z delnim dvigom križišča v »ploščad«.

Na osnovi opravljene vzporedne analize posameznih variant so študenti kot najustreznejšo rešitev predlagali 3. varianto »Klasično križišče z avtobusnim postajališčem v obliki obračališča«. Pri tem je ključni kriterij predstavljala najustreznejša varnost otrok, ki v šolo in iz nje prihajajo s šolskimi avtobusi.

Naknadno je bila s ciljem čim manjšega zasedanja prostora izdelana še varianta »mini« krožnega križišča s povoznim sredinskim otokom, ki bi prav tako zagotavljala ustrezno varnost in umirjanje prometa na prednostni cesti Žetale – Ptuj.

Dodatna varianta – mini krožno križišče.

Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije

V slovenskem prostoru že dolgo deluje Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije.

Iz jamstvenega sklada lahko uveljavljajo pravice delavci, ki jim je delavno razmerje prenehalo iz razloga insolventnosti delodajalca (stečaj, prisilna poravnava) in izbrisa podjetja iz sodnega registra.

Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko 080 11 21.

Iz preživninskega sklada lahko uveljavljajo pravico do nadomestila preživnine zakoniti zastopniki za otroke, ki jim je določena preživnina, vendar je preživninski zavezanci ne plačujejo. Sklad v primeru izpolnjevanja vseh pogojev izplačuje mesečno nadomestilo preživnine, vendar najdlje do dopolnjenega 18. leta otroka.

Za dodatne informacije pokličite brezplačno številko 080 14 14.

Več informacij lahko dobite na naši internetni strani: www.jps-rs.si.

Dijakinja na obvezni praksi na Občini Podlehnik

Mag. Ivo BAN

Megan Marina Potočnik iz Kozmincev 3a je dijakinja 2. letnika Biotehniške šole na Ptuju, smer okoljevarstveni tehnik. V šolskem programu je za drugi letnik predvidena tudi dvotedenska obvezna praksa na terenu (skupaj 80 ur). Priporočljivo je, da dijaki prakso opravljajo v domačem okolju in da pri tem obravnavajo povsem konkretne probleme s tega področja. Ker v naši občini nimamo nobenega obrata, ki bi se ukvarjal s to problematiko, je naša dijakinja vlogo naslovila na Občino Podlehnik. Občine so v okviru svojih dolžnosti in pristojnosti zadolžene za izvajanje številnih ukrepov, povezanih z varovanjem okolja, ohranjanjem narave, voda itd..

Nalogo mentorja je v okviru svojih zadolžitev prevzel podžupan mag. Ivo Ban. Z dijakinjo sta najprej sooblikovala program obvezne prakse, ki je zajemal teoretični in praktični del ter izdelavo seminarske naloge z naslovom »Ravnanje z odpadki v občini Podlehnik«. Razen tega je dijakinja za vsak dan posebej vodila Dnevnik obvezne prakse. Prakso je opravljala od 7. do 18. junija 2010. Pri svojem delu je bila prizadevna in iznajdljiva. Nekatere ugotovitve so jo zelo presenetile (številna divja odlagališča odpadkov, tudi nevarnih (npr. azbestne strešne kritine...). Čeprav ji je bilo sprva težko sprejeti načine in oblike dela, ki jih je zahteval mentor, je bila ob koncu prakse zelo zadovoljna. Obvezno prakso je uspešno opravila, pri tem pa se, kakor je dejala sama, veliko naučila.

Prvi koraki na področju sodelovanja z Ustanovo dr. Antona Trstenjaka

Mag. Ivo BAN
Foto: Z. Golub

Občina Podlehnik doslej še ni odkrila možnosti za samostojno izvajanje kakršnegakoli štipendiranja dijakov ali študentov. V okviru zakonskih obveznosti skrbi le za obvezno osnovnošolsko in glasbeno izobraževanje ter delovanje vrtcev (v obliki soprispevka). Formalno izobraževanje odraslih je vsaj za sedaj čista tabu tema. Vodstvo Občine se je počasi začelo zavedati, da je vlaganje v vse oblike izobraževanja nujni pogoj lastnega bodočega razvoja, tako imenovani conditio sine qua non! Velikih razvojnih zaostankov celotne haloške regije nikakor ne bo mogoče doseči brez ustrezne podpore, v izobraževanje vključenih subjektov. Ena od možnosti, kako našim občanom omogočiti vsaj kakšno dodatno štipendijo, je tesnejše sodelovanje z Ustanovo dr. Antona Trstenjaka, ki je bila ustanovljena leta 1998.

Temeljno poslanstvo slednje je pospeševanje vsestranskega razvoja Prlekije, Slovenskih goric in Haloz, kar je razumeti, izobraženско izrazito podhranjenih območij naše države. Ustanova vidi svoje poslanstvo v naslednjem:

- štipendiranje podiplomskega študija;
- sofinanciranje inovativnih in razvojnih projektov;
- sofinanciranje znanstvenih in strokovnih simpozijev in kongresov;
- navezovanje stikov z naprednimi znanstvenimi, razvojnimi, izobraževalnimi in poslovnimi institucijami doma, v EU in v svetu;
- promocija Trstenjakove filozofije: **»Človek človeku človek!«**

Ustanova pripravlja številna vsebinska srečanja z vplivnimi ljudmi. Letošnje delovno srečanje je meseca marca potekalo v Jeruzalemu pri Ormožu. Iz naše občine se ga je udeležil podžupan mag. Ivo Ban. Osrednji gost je bil minister Gjerkeš. Glavna tema je bila **problematika razvoja in koriščenja sredstev za lokalne projekte (tudi za haloške)** ter o pomoči ustanove pri realizaciji razvojnih programov. Veliko je bilo govora tudi o načrtovanih spremembah na področju Zakona o skladnem regionalnem razvoju, kar mora Občino Podlehnik zagotovo zelo zanimati.

Na kulturnem področju je z Ustanovo zelo dobre stike navezalo naše Turistično društvo. Doslej so na željo Ustanove že večkrat sodelovali na njihovih prireditvah. Širši javnosti so se predstavil s svojim bogatim etnografko in etnološko obarvanim programom, ki je povsod naletel na izjemen pozitiven odmev.

Rekonstrukcija poti in vhoda na pokopališču Rodni Vrh

Mag. Ivo BAN
Foto: IB

Po mojem večletnem vlaganju pobud in predlogov za nadaljnjo ureditev duhovskega pokopališča so aktivnosti letos končno stekle. Pred dobrimi tremi leti smo s skupno akcijo, v kateri je sodelovalo 28 občanov, okrog pokopališča zasadili ciprese. S tem je kraj večnega počitka že takrat dobil lepšo in prijaznejšo podobo. Okrog pokopališča je bila pred davnimi desetletji postavljena mrežna ograja, ki jo je medtem že močno načel zob časa. Še slabše je bilo z vhodnimi vrati in z dostopom do grobov. Vremenski vplivi so osrednjo stezico tako uničili, da se je človek za vsak obisk pokopališča moral prav posebej opremiti. Opravljanje pogrebnih uslug je bilo komaj še mogoče, dejal bi, da že izredno nevarno.

Po prvotnih dogovorih bi naj z deli začeli lansko jesen (2009), vendar izvajalec takrat tega ni mogel prevzeti. Na Občini smo se ves čas zavedali, da se je rekonstrukcije potrebno lotiti celovito in kompleksno. Zaradi zahtevnosti nalog in razgibanosti terena je bilo tudi težko najti izvajalca. Glavnina gradbenih del je bila zaključena okrog 1. novembra. Do grobov je po sredini pokopališča speljana tlakovana pot. Na novo je urejen tudi vhodni portal ter celotna čelna stran (ob vhodu na pokopališče). Med stebre, ki so izdelani iz stilnih betonskih blokov, bodo spomladi dodani kovinski ograjni elementi. Takšna bodo tudi vhodna vrata. Tik ob vhodu je bilo zaradi nagiba terena zgrajenih nekaj stopnic, v nadaljevanju pa sledi tlakovana pot. Pri gradnji poti smo se zaradi različne oddaljenosti grobov morali po najboljših močeh prilagajati obstoječemu stanju.

V sprednjem desnem delu pokopališča, kjer je nekoč stala povsem nefunkcionalna mrtvašnica (ne vežica), bo v bodoče prostor za žarne pokope. V ta namen je bilo potrebno zgraditi dodatni oporni zid. Tudi vodna fontana se bo prestavila na notranji del pokopališča. Ob vhod in nekoliko nižje od osrednjega križa bosta postavljeni dve stoječi luči. H kompleksni ureditvi spada še ureditev zunanjega dela, torej dovozne ceste, parkirišča in prostora za vse kontejnerske posode. Glede tega že potekajo nekatere aktivnosti. V najboljšem primeru, zelo odvisno od možnosti uvrstitve investicije med proračunske postavke Občine Podlehnik, se bo z deli nadaljevalo naslednje leto. K sreči je duhovsko pokopališče, vsaj s funkcionalnega stališča, zalogaj dveh gospodarjev, naše Občine in Občine Videm. Slednja se je že do sedaj zavezala za delno soinvestiranje.

Občina Podlehnik in Občina Kostel negujeta prijateljske vezi

Obisk občinske delegacije Občine Kostel v Podlehniku

Mag. Ivo BAN
Foto: IB

2. novembra 2010 so člani Občinskega sveta Občine Kostel (svetniki) in zaposleni v občinski upravi vrnili lanskoletni obisk naše delegacije pri njih. Župan Marko Maučič, večina svetnikov, tajnik občinske uprave, starešina Lovske družine Podlehnik in nekateri drugi občani so jih pričakali v Lovskem domu Podlehnik, kjer je po uvodnih nagovorih domačega župana in župana povabljene občine Valentina Južniča sledilo kosilo v predmartinovem duhu. Marko Maučič je obudil spomine na dolgoletno sodelovanje obeh lovskih družin, ki je pravzaprav temelj tega sodelovanja. Razen tega pa nas povezujejo številne druge lastnosti, kot so ozemeljska velikost obeh občin, majhno število prebivalcev, gospodarska in splošna nerazvitost območij, odmaknjenost od večjih središč, obmejna problematika, nizka proračunska sredstva ...

V popoldanskem času smo goste najprej peljali na krožno vožnjo po osrednjem in zahodnem delu naše občine. Ogledali so si etnološko zbirko na Gorci in ostale tamkajšnje objekte, nato pa smo z vožnjo nadaljevali proti cerkvi sv. Duha v Halozah - na Rodnem Vrhu in naprej do vinogradniške kmetije Beloglavec. V vinski kleti Beloglavec je sledila degustacija vin letošnjega in lanskega letnika. Veseli Kostelci so v kleti, tudi ob pomoči gostiteljev, ubrano zapeli. Krožna pot je nato po dolini vodila v Jablovec in Zakl, kjer smo vožnjo nadaljevali proti Novi cerkvi. Tam smo prečkali magistralno cesto in zavili proti Sedlašku oz. proti

Vranušeku. Naš cilj je bil Vinotoč 'Vaupotič', kjer smo ob dobri domači hrani in izvrstnih haloških vinih zaključili naše druženje. Župana Maučič in Južnič sta si ob slovesu izmenjala lokalno tipična, a skromna darila in obljubila, da si želita ponovnih medobčinskih srečanj na takšnem in drugih nivojih. Kostelci so iz Podlehnika odhajali polni prijetnih in navdušujočih vtisov, posebej kar zadeva našo odprtost in gostoljubnost, ter si zaželeli skorajšnje snidenje.

Občina Kostel s sedežem v naselju Fara, Fara 30, 1336 Kostel, meri 56,1 km2 in ima 629 prebivalcev (od tega polovica moških in polovica žensk !), ki živijo v 70 naseljih/krajih.

Znamenitosti: Slap Nežica, Jelovička jama, Mihova jama, Kobilna jama, Jame Bilpa, Grad Kostel (upodobljen v občinskem grbu), gozdni rezervat Krajc - Bukovje, Kuželjska stena (tukaj gnezdi zelo redka in ogrožena vrsta sokola selca in planinskega orla).

Gospodarstvo: Obrat Costella (polnilnica naravne pitne vode).

Župan opravlja svojo funkcijo poklicno. Občinski svet šteje 7 članov. Imajo svojo občinsko upravo in skupno medobčinsko upravo skupaj z Občino Osilnico. V občini sta ena osnovna šola in vrtec (v kraju Fara). V občini deluje 15 društev oz. raznih zvez.

Izšel Vodnik po Občini Podlehnik

Mag. Ivo BAN

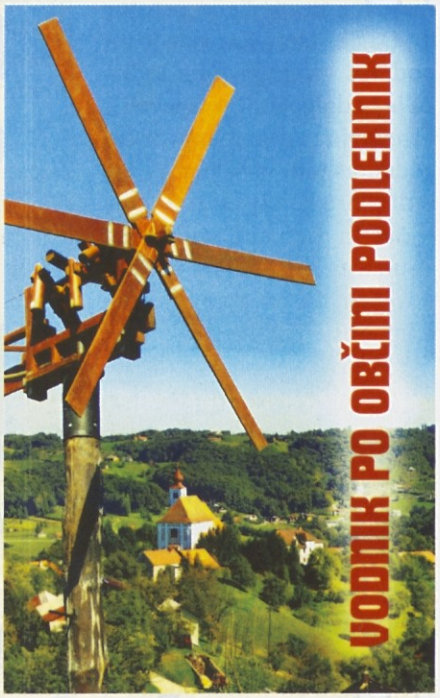

Letos na jesen je zagledal luč sveta novi Vodnik po Občini Podlehnik. V nakladi 1000 izvodov sta ga izdala Občina Podlehnik in Turistično društvo Podlehnik. Pomagali so tudi številni, lokalno dobro prepoznavni sponzorji. Glavna urednica priročnika, ob sicer zelo številčnem uredniškem odboru, je bila Zdenka Golub. Namen publikacije je nekoliko obširnejša predstavitev pomembnejših podatkov in dejstev o krajih in posebnostih naše občine. Kot sintezno gradivo je namenjen tako domačinom kot tudi vedno številčnejšim gostom. Po uvodnih besedah sledijo kronološki podatki, opisane so tudi nekatere posebnosti. V drugi tretjini so predstavljene znamenitosti s področja razgibane srednjehaloške sakralne arhitekture (štiri cerkve, številne kapele, križi in druga nabožna znamenja). V zadnji tretjini se nahajajo opisi drugih pomembnih objektov s področja naše materialne kulture (etnološka zbirka, Šrajov studenec, vinogradniškemu življenju posvečen muzej...). Predstavljene so tudi konkretne možnosti za aktivno preživljanje (prostega) časa, vključno z možnostmi za številne raziskovalne dejavnosti.

S pomočjo Heliosa bodo letos obnovili še pet vodnjakov

Občinska uprava,
tajnik Miran Krajnc

Domžale, 8. julij 2010 – Včeraj so na sedežu Heliosa v Domžalah **župani občin Zreče, Borovnica, Tišina, Cankova in Podlehnik** podpisali pogodbe za obnovo petih vodnih virov oz. vodnjakov, ki so bili izbrani na letošnjem javnem razpisu Heliosovega sklada za ohranjanje čistih slovenskih voda. Na razpis se je prijavilo 16 občin s 17 prijavljeni projekti. Vrednost razpisanih sredstev je znašala 21.200 evrov, od tega je za vodnjake namenjenih 17.000 evrov, 4.200 evrov pa osnovnim in srednjim šolam za idejne zasnove vodnih učnih poti. Ministrstvo za okolje in prostor projektu oživljanja slovenskih krajevnih vodnjakov nudi strokovno tehnično podporo. V 12 letih je bilo obnovljenih 64 vodnjakov v 57 občinah po Sloveniji ter izdelanih 20 idejnih zasnov vodnih učnih poti. Na odprtje čakajo še trije vodnjaki lanskega razpisa v občinah Žužemberk, Kozje in Črnomelj. Heliosov sklad za ohranjanje čistih slovenskih voda se financira iz deleža prodaje Heliosovih okolju prijaznih premazov.

Komisijo za izbor sestavljajo predstavniki Heliosa, ministrstva in hidrogeolog mednarodnega združenja hidrogeologov. Komisija je konec junija izmed 17 prijavljenih projektov 16 občin izbrala pet projektov za obnovo vodnjakov. Pri tem ugotavljajo, da so projekti občin strokovno zelo dobro utemeljeni, prijavljeni vodnjaki z večjo naravno in kulturno vrednostjo na osrednjih lokacijah sredi vasi ali krajev ter vsebujejo načrt oživitve in promocije vodnega vira. Skupna vrednost vseh 17 prijavljenih projektov je znašala več kot 182.000 evrov, vendar so bili zaradi omejenih sredstev izbrani le najbolj primerni. Pri tem se vedno več občin, ki so že obnovile vodnjake, ponovno prijavlja na razpis. Pri izboru imajo nekaj prednosti tisti vodni viri, ki so zapuščeni ter imajo večji pomen za lokalno skupnost. Prednost lahko zagotovijo tudi učenci in dijaki šol v občini, ki bodo izdelali zasnovo vodne učne poti, saj ta umešča vodnjak v svoje naravno okolje. Štiri šole pa imajo s tem možnost, da tekmujejo za denarno nagrado 1.050 evrov.

V izbranih petih občinah bodo tako obnovili: v Zrečah vodnjak pri železniški posta-

ji, v Borovnici vodnjak kapelica sv. Nikolaja na Pakem, v Tišini župnijski vodnjak pri cerkvi v Tišini, v Cankovi vodnjak v Cankovskem parku in v **Podlehniku Haloški vodnjak**. Najvišjo sofinancirano vrednost v višini 5.000 evrov bo deležen vodnjak v občini Zreče, najmanj pa Haloški vodnjak v Podlehniku, in sicer 2.000 evrov.

Vodja sektorja za vode na Ministrstvu za okolje in prostor dr. Darja Stanič Racman je ob podpisu pogodb poudarila, da je to dolgoletni prispevek k varovanju in ohranjanju čistih voda in s tem naše narave ter tudi ohranjanje bogate kulturne in naravne dediščine. Poudariti je treba, da projekt povezuje vse tri partnerje: državo, gospodarsko družbo in lokalno skupnost in da gre za najbolj uspešno obliko ozaveščanja, ker se ta zgodi na osebni ravni. Občine uspešno pripravljajo projekte obnove vodnjakov in tudi same financirajo večji delež obnov ter tako kažejo, da jim ni vseeno zanje. Tovrstna sodelovanja so dobra praksa ozaveščanja in približevanja okoljskih tem lokalnim prebivalcem, predvsem pa mlajšim, ki so tudi povezani s projektom. Projekt je vzpodbuda in pomoč, da lahko nekaj naredimo in spremenimo skupaj ter to ohranimo zanamcem.

Župan občine Zreče mag. Boris Podvršnik je poudaril, da je občina Zreče ena od 13 občin, ki se interesno združuje v smislu revitalizacije reke Dravinje in zato izvajajo okoljske projekte za zaščito njenega porečja. Tudi obnova 90 let starega vodnjaka pri nekdanji železniški postaji Zreče je del tega. Istočasno pa bo obnovljen vodnjak celostno zaokrožil podobo zaključenega projekta Obnove železniške postaje v Zrečah, kjer sedaj nastaja muzej kot objekt kulturne dediščine kraja.

Heliosov sklad se financira od deleža prodaje okolju prijaznih Heliosovih premazov na vodni osnovi znamk Bori, Ideal in Tessarol. Od vsakega prodanega litra okolju prijaznih premazov označenega z »ribico v soncu« gre v sklad 0,25 evra.

Etnografske delavnice študentov Filozofske fakultete v Občini Podlehnik

Mag. Ivo BAN

Študentje Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani so v naši občini v času od 23. do 25. aprila letos opravljali vaje pri predmetu Gospodarska kultura Slovenije. Nekateri od njih so bili celo nastanjeni v opuščenem podlehniškem motelu. Ob prihodu v motel so študente in njihovega mentorja dr. Petra Simoniča sprejeli župan **Marko Maučič, podžupan mag. Ivo Ban, ravnatelj Osnovne šole Podlehnik asist. mag. Dejan Kopold in glavni terenski informator Ludvik Maučič**. Gostitelji so jim najprej z več perspektiv predstavili naše kraje in njihovo bogato vsebino ter lokalno in drugo koristno razpoložljivo literaturo (Ban, Kopold, L. Maučič). Nato so se ob spremstvu Ludvika Maučiča peš odpravili na krožno raziskovanje terena (Zakl – Gorca – Dežno pri Podlehniku - Rodni Vrh – Jablovec – Zakl).

V naslednjih dneh so se študentje razdelili v manjše interesne skupine in se lotili posameznih tem raziskave. Naslovi tem so bili: Od hidrologije do coprniških zgodb, Vodnjaki, Rogatnica, Jezero Dežno, Čarovništvo, Živinoreja v Občini Podlehnik, Gozdarstvo in lovstvo, Poljedelstvo in avtocesta, Obrt v občini Podlehnik, Vinogradništvo v občini Podlehnik…. Študentom so nekatere teme, ki so povezane z našo občino, obširneje predstavili še Marko Maučič, mag. Sebastian Toplak in učiteljica Zdenka Golub.

Svoje vtise so študentje izrazili takole:

»Že ko smo prvič izstopili iz avtobusa…in vdihnili svež podeželski zrak, je bilo moč opaziti, da se s skoraj vsakega griča proti dolini spuščajo strmi vinogradi in da so vrhovi pobočij posejani z majhnimi zidanicami…«

Eden od študentov je svoje občutke izrazil takole: »Oj ti preljubi vinski hram, tebe za cel' svet ne dam. Vsak dan me z vincem napojiš, s tem mi življenje gor držiš!«

»Haloze so geografsko in gospodarsko še dandanes eno bolj zapostavljenih območij Slovenije. Izgradnja avtoceste pa kot dvorezni meč prinaša tako dobre kot tudi slabe plati. Treba je poudariti dejstvo, da bi gradnja le-te dolino in s tem tudi celotno skupnost razdelila in občini odvzela njeno sedanjo funkcijo… Vizija prihodnosti med domačini obstaja, a zdi se, da je upanja vedno manj.«

»Tega dne sem malo pred osmo zjutraj prišla v Podlehnik. Znova me je fascinirala zelena pokrajina in prijazna preprostost domačinov, ki te z veseljem napotijo do iskanega mesta…«

»Že ob prihodu je bilo opaziti, da se pokrajina iz ptujskih ravnic počasi preliva v višje in nižje gričke in hribčke, kjer so posejani haloški vinogradi. Človek ne more ostati ravnodušen niti ob ljudskih napevih, ki smo jih poslušali prvi večer našega bivanja v Halozah, saj sta tudi v teh mnogokrat glavni motiv vino in vinska trta…«

»Haloze – pokrajina širnih vinogradov in zelenih gričev. Na gričih se pase živina. V hlevih rigajo prašički, na dvorišču kokodakajo kure.«

»Nekaj pritožb je tudi čez cene zemljišč, ki so enake za ravninske in za hribovske obdelovalne površine ter enake za domačine in tujce… **Krivec za tako stanje je tudi država, ki v regijo skoraj nič ne vlaga.** Eden večjih državnih projektov na tem območju bo (povedano ironično) avtocesta!«

Sodelovanje med šolo in lokalno gasilsko službo

Majda Erlač, OŠ Podlehnik

Osnovna šola Podlehnik s svojim delovanjem pogosto zaznamuje življenje in delovni utrip občine Podlehnik. Povezujemo se na veliko in različnih področjih, največkrat na skupnih prostovoljnih osnovah.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo tako letos že drugo leto zapored uspešno realizirali **vajo evakuacije iz šolskih prostorov.** K taki obliki sodelovanja z izvajalci lokalne gasilske službe nas zavezuje vrsta zakonskih aktov.

Da bi evakuacijska vaja čim bolj uspela, smo se v sredini meseca septembra 2010 sestali poveljnik PGD Podlehnik in delavci šole, odgovorni za izvedbo evakuacije. Ker smo evakuacijo izvajali v okviru tehniškega dne, smo pripravili načrt dejavnosti za vse učence in delavce šole.

Evakuacijo smo izvedli v ponedeljek, 4. oktobra 2010, ko smo z vsemi razredi najprej izvedli prikaz evakuacije iz šolskih prostorov ob pogovoru o uporabi varnih poti za reševanje iz stavbe ob primeru nevarnosti. Učenci so si ogledali tudi nekaj posnetkov naravnih nesreč, ob katerih pogosto potrebujemo, sploh v zadnjih letih, pomoč gasilcev.

Ob 9.45 je ravnatelj obvestil PGD Podlehnik, da je v telovadnici prišlo do požara in da potrebujemo gasilsko intervencijo. V šoli se je zaslišala sirena, ki je vse učence in delavce opozorila, da je potreben umik iz stavbe. Evakuacijo smo izvedli po predvidenem načrtu reševanja iz vseh prostorov in se nato zbrali na zbirnem mestu pred šolo.

V tem času so na prizorišče požara že vstopili člani PGD Podlehnik, ki so izvedli vajo notranjega napada gašenja požara. Iz gorečih prostorov so rešili tudi dva učenca, ki sta ostala v telovadnici.

Po predaji poročila o izvedeni vaji so gasilci na ogled postavili tudi tehniko, ki jo uporabljajo za reševalne akcije v primerih različnih nesreč. Učencem so razložili postopke uporabe sredstev za gašenje in reševanje, učenci pa so imeli tudi priložnost ogleda gašenja s peno.

Naj ob koncu še enkrat izrečem **zahvalo vodstvu lokalne gasilske službe in vsem sodelujočim članom PGD Podlehnik**, ki so sodelovali pri izvedbi evakuacijske vaje ter s svojim znanjem in pripravljenostjo sodelovanja izkazali temeljno načelo gasilske organizacije - pomagati drugim.

Nakup prve interaktivne table v OŠ Podlehnik, sofinanciran s sredstvi iz šolskega sklada

Asist. mag. Dejan Kopold,
ravnatelj OŠ Podlehnik

Šolski sklad Osnovne šole Podlehnik ima sedaj že skoraj drugo obletnico delovanja. Vse šole so na podlagi 135. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ustanovile šolske sklade, iz katerih financirajo dejavnosti, ki niso sestavni del izobraževalnega programa. Šolski skladi omogočajo na organiziran in pregleden način pridobivati dodatna finančna sredstva za nadstandardne investicije v šoli.

Sklad upravlja Upravni odbor, ki ima predsednika in šest članov. Le ti so ob vzpostavitvi šolskega sklada Osnovne šole Podlehnik bili:

Romana Merc (predsednica UO), Viktor Žerak (namestnik predsednice UO), Danica Kurež, Simona Horvat, Dragica Šegula, Štefka Zagorščak in Ana Gajšek. Z letošnjim šolskim letom je mandat potekel gospe Štefki Zagorščak. Na redni seji UO šolskega sklada OŠ Podlehnik, ki je bila v ponedeljek, 06.12.2010, pa je kot nov član s strani Sveta staršev bil imenovan gospod Bojan Jelen. Prav tako je na tej seji bilo predstavljeno, da se je v obdobju zbiranja sredstev v sklad nateklo skoraj 560,00 €. Zato je beseda tekla tudi v smeri, za kakšno investicijo ta sredstva porabiti. Podanih je bilo več predlogov, na koncu pa je bil sprejet predlog, da se sredstva namenijo kot dodatek k nakupu prve interaktivne table, ki jo bo naša šola kmalu prejela. Manjkajoča sredstva za nakup pa bo prispevala šola sama.

Ob tej priliki bi se seveda zahvalil vsem tistim staršem ter zaposlenim v OŠ Podlehnik, ki so donirali v šolski sklad. Hvala Vam vsem skupaj, brez vas bi bilo težje.

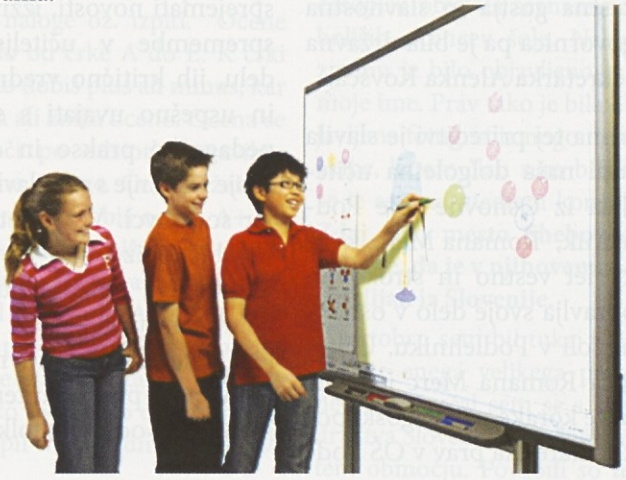

Vsi smo ponosni na izredne uspehe osnovnošolcev

Mag. Ivo BAN

Pridnost in marljivost se zagotovo izplačata. To sta ob zaključku osnovnošolskega izobraževanja ugotovila **Boštjan Mlakar** in **Klementina Podgoršek**, učenca Osnovne šole Podlehnik. Zaradi doseženega **odličnega uspeha v vseh razredih šolanja** ju je kot zlata odličnjaka na sprejem povabil župan Občine Podlehnik, Marko Maučič. Z njima sta se sprejema udeležila ravnatelj, asist. mag. Dejan Kopold in učiteljica razredničarka Milena Mali. Pred nagovorom župana je bil izveden kratek literarni utrinek, za katerega je poskrbel podžupan Ivo Ban, sledila je še glasbena točka. Na violino je zaigrala Aldina Clarisa Ban, učenka 4. razreda Zasebne glasbene šole sv. Petra in Pavla na Ptuju. V čestitki prizadevnima učencema je župan poudaril, kako pomembno je v življenju **izstopati iz povprečja**, v katerem se ljudje, še posebej mladi, tako radi skrivajo. Vse novosti, napredek in spremembe so rezultat marljivih in prizadevnih ljudi, zato si je venomer potrebno na vseh področjih življenja prizadevati za vedno večjo kakovost. Letošnja odličnjaka nista samo izvrstna pri učenju, oba sta dobro prepoznavna tudi po svojih izvenšolskih aktivnostih v

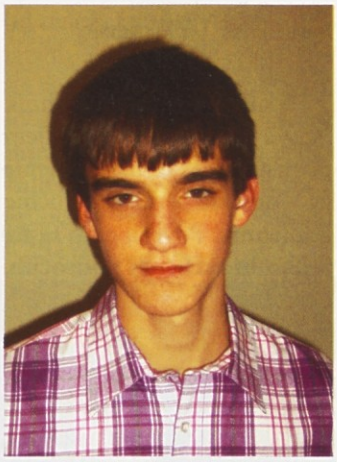

okviru občinskega dogajanja. Župan je odličnjakoma položil na srce, da naj svoje znanje in sposobnosti s pridom uporabljata v domačem okolju, kjer živita. In če bosta kdaj pozneje odšla v svet, naj s ponosom povesta, da prihajata iz Občine Podlehnik oziroma iz Haloz. Ob koncu sta učenca za nagrado prejela **knjižno nagrado in priznanje**. Čestitali so jima tudi podžupan, mag. Ivo Ban, ravnatelj in razredničarka. Župan je nato učenca povabil na zakusko in ustvarjalno druženje.

Učiteljica Romana Merc iz Osnovne šole Podlehnik je prejela priznanje dr. Franja Žgeča

Asist. mag. Dejan Kopold,
ravnatelj OŠ Podlehnik

V kulturni dvorani Gimnazije Ptuj je 4. oktobra 2010 potekala tradicionalna prireditev ob Svetovnem dnevu učiteljev, ko praznujejo strokovni delavci v vzgoji in izobraževanju. Prireditev je organiziralo Društvo ravnateljev ptujskega področja, častna gostja in slavnostna govornica pa je bila državna sekretarka Alenka Kovšca.

In na tej prireditvi je slavila tudi naša dolgoletna učiteljica iz Osnovne šole Podlehnik, Romana Merc, ki že 27 let vestno in strokovno opravlja svoje delo v osnovni šoli v Podlehniku. Učiteljica Romana Merc je svoje prve korake v pedagoški poklic naredila prav v OŠ Podlehnik, kjer je zaposlena od leta 1983, nekaj let vmes pa je poučevala tudi na takratni podružnični osnovni šoli Rodni vrh. Opravlja delo razredne učiteljice.

Od prvega dne svojega dela ne sprejema zgolj kot poklic, pač pa kot način življenja in kot poslanstvo, ki ga sprejema z največjo odgovornostjo. Vseskozi je pripravljena sprejemati novosti, izzive in spremembe v učiteljskem delu, jih kritično vrednotiti in uspešno uvajati s svojo pedagoško prakso in deliti svoje izkušnje s sodelavkami ter sodelavci. V teh letih je nesebično izpeljala številna mentorstva mladim učiteljem ter učiteljicam. Vsa leta je neizmerno aktivna na kulturnem področju ter posebej na področju folklore, ki jo vodi od leta 1989. Vodi otroško folklorno skupino ŽVEGLA (kar slučajno sovpada z imenom lokalnega časopisa), s katero se vsako leto znova predstavlja na območnih revijah, s svojim delom pa je bila večkrat izbrana tudi na državno revijo otroških folklornih skupin. Vsako leto se udeležuje državne folklorne revije Pika Poka v Rogaški Slatini, kjer je njena skupina prejela že številna zlata priznanja. Na ta način bogati življenje in delo v šoli ter daje svoj dragoceni prispevek k ugledu šole v širši, predvsem pa lokalni skupnosti.

Romana je aktivna članica Rdečega križa KORK Podlehnik, članica Športnega društva Podlehnik in članica Društva Trstenk. V naši šoli je v zadnjih letih bila tudi predsednica Sveta zavoda OŠ Podlehnik.

Da je prireditev res posebnega pomena, nakazuje tudi obisk državne sekretarke ministrstva za šolstvo in šport Alenke Kovšca, ki je izjemno pohvalila vse nagrajenke in nagrajence za njihovo delo in prispevek, ki ga dajejo družbi, da se lahko le-ta uspešno razvija na vseh področjih.

Vsi se namreč zavedamo, da brez dela vzgojiteljev in učiteljev ni rezultatov v gospodarstvu, kulturi, šolstvu, znanosti in na drugih področjih družbenega dela in življenja.

Nagrajenki iskreno čestitamo tudi vsi učenci in delavci šole Podlehnik.

Podlehniški dijak na šolanju v Združenih državah Amerike

Moji prvi koraki v Ameriki

Aljaž Jelen,
Sheboygan Falls - Podlehnik

Moja noga je prvič stopila na ameriška tla, ko sem bil sredi avgusta povabljen na intervju na ameriško ambasado v Ljubljani, kjer sem zaprosil za bivalno vizo. **V Ameriki bom namreč preživel eno leto ter obiskoval četrti letnik srednje šole.** Radovednost me je pripeljala do sem, da to izkušnjo tudi sam preizkusim.

Po sklenitvi pogodbe in plačilu stroškov je prišel dan, da odpotujem v obljubljeno deželo. Na letališče sta me spremljala mama in ata ter stric Milan. Društvo Interkultura je izbralo devet dijakov iz Slovenije. Šest dijakov je odpotovalo po Evropi, trije pa smo odpotovali v Ameriko. Na to, kdo kam odpotuje, nismo imeli možnosti vplivati, saj je društvo iskalo več dejavnikov, da ne bi prišlo do prevelikih sprememb v načinu življenja (veččlanske družine, družine brez otrok, manjša ali večja mesta), odvisno iz kakšne družine izhajaš. Še pred potovanjem sem bil seznanjen, kam odpotujem in katera je družina, kjer bom preživel eno šolsko leto. Dodeljena mi je bila družina brez otrok, ki živi v stanovanjski hiši. Z družino sem pred odhodom že navezal stike, prav tako moja starša. Odnos je bil pristen, zato sta tudi moja starša postala bolj zaupljiva do tega projekta.

Pristanek na letališču v Chicagu je bil veličasten. Mestu s osmimi milijoni prebivalcev pripada tudi velikansko letališče. Vse carinske formalnosti sem opravil brez težav ter se naenkrat sam znašel v tem velikem svetu brez sorodnikov, prijateljev in znancev. Na letališču sem se sestal s predstavniki AFS organizacije, ki so nas pospremili na spoznavni tabor, kjer smo dobili še zadnje napotke.

Nastanil sem se v mestu Sheboygan Falls pri novih starših, ki nimata otrok, zato sta zame pripravila večjo sobo. Pred mojim prihodom sta jo skrbno prepleskala in opremila. Novima staršema sem se predstavil, jima predal majhna darila ter zajeten kup slovenskih brošur, knjig in drugega gradiva, ki sem ga dobil na Občini Podlehnik in Občini Ptuj.

Prvi občutki bivanja v Ameriki so bili dobri, zato sem se lahko takoj vklopil v življenje. Takoj sem spoznal sosede, znance in sorodnike staršev, ki so me prav tako lepo sprejeli. Ker se šola še ni začela, sem se včlanil v klub ameriškega nogometa. Če povem po resnici, so me treningi na začetku kar dobro zdelali. V naslednjih dneh sem spoznal veliko prijateljev ter navezal kar nekaj znanstev. Ker igram tudi kitaro, sem navezal stike z dvema glasbenima skupinama. Kot muzikant sem bil sprejet v oba glasbena benda, kjer sedaj igram. Z mojim igranjem kitare so bili očitno zadovoljni, saj sem bil prvi dan na preizkušnji, naslednji dan pa sem že igral na prireditvi.

Starša sta me dobro sprejela in mi omogočila ogled večjega glasbenega koncerta. Peljala sta me sejem – nekaj takšnega, kot je pri nas radgonski, vendar veliko večji. S sorodniki staršev sem si ogledal plažo jezera Michigan. Jezero je res

ogromno, saj tam plujejo ladje velikosti čezoceank. Plaže in vse na obali je lepo urejeno in čisto.... Naj še napišem, da sem mesto spoznaval tudi na kolesu, ki ga pred tem že dolgo nisem vozil.

Dan začnem vsako jutro ob 6. uri, ko vstanem, se uredim in si pripravim zajtrk. Nato se z avtobusom odpravim v šolo. Pouk se prične ob osmi uri. Ta se povsem razlikuje od našega. Tukaj šolska ura traja 53 minut, urnik pa je vse dni enak. K predmetu, ki je na urniku, lahko prinesemo le zvezek in delovno gradivo za ta predmet. V petminutnem odmoru moram na hodnik do omarice, kjer zamenjam zvezke in pribor za naslednjo uro. Časa ni veliko. Pri nekaterih predmetih pred vstopom v razred profesor izvede hiter kviz, šele nato lahko vstopiš v razred. Pouk se razlikuje tudi v tem, da je veliko kvizov (ustnih ali pisnih), ki pripomorejo h končni oceni. Najbolj pomembne pa so pisne naloge oz. izpiti. Ocene gredo od črke A do E. K črki lahko dobiš plus ali minus, kar zviša ali zniža oceno. Ocena se določi po odstotku pravilno rešene naloge. Če dosežeš sto odstotkov, dobiš oceno A+, če ne, je ocena znižana na A itd. Lahko se pohvalim, da sem ostal na ocenah A in A+. Vsak dan prejmemo tudi veliko domače naloge, kar mi vzame veliko časa. Zelo dobro sem se vklopil v razredno skupnost. Sošolci so me dobro sprejeli, navezal sem več pristnih stikov. Povabljen sem že bil na zabave in njihove domove.

Pravo presenečenje sem pripravil sošolcem s predstavitvijo ljudskih glasbil: haloške žvegle in trstenk, ki mi jih je pred odhodom podaril župan občine Podlehnik Marko Maučič. S posebno brošuro sem predstavil tudi lik koranta ter vse, kar se dogaja ob pustu pri nas.

V šoli smo v oktobru začeli pripravljati muzikal, kjer sem aktivno sodeloval pri tehnični izvedbi. V začetku novembra pa smo imeli tri predstave v šolskem avditoriju s 1100 sedeži. Vse je potekalo do potankosti natančno, zato je predstava zelo dobro uspela. Ponosen sem, da sem bil član ekipe in da sem se preizkusil v delu, ki me zelo veseli.

V tem času se je v šoli nabralo že veliko ocen. Presenečen sem bil, ko je šola v lokalnem časopisu objavila seznam najboljših učencev šole. Na seznamu je bilo objavljeno tudi moje ime. Prav tako je bila objavljena fotografija nogometne ekipe, katere član sem bil, saj se je sezona medtem končala. **Zdaj celo mesto Sheboygen Falls ve, da je v njihovem mestu dijak iz Slovenije.**

V oktobru sem bil tukaj deležen še enega velikega presenečenja. Srečal sem se s člani društva Slovencev, ki živijo na tem območju. Povabili so me

na njihovo srečanje, ki sem se ga z veseljem udeležil. Z njimi sem bil tudi pri slovenski maši, ki je bila bolj sproščena. Veliko se je pelo in igralo. Doživel sem, da so v cerkvi zaigrali tudi polko. Ko doživiš takšno srečanje, se šele zaveš, kaj pomenita materina beseda in slovenski jezik. Na srečanju so mi zdomci poklonili veliko spominkov in drugih manjših daril. Po nekaj mesecih pa je bilo spet lepo slišati slovensko besedo. Spoznal sem kar nekaj novih prijateljev, s katerimi, upam, bom še sodeloval.

Pravo presenečenje iz domovine sem doživel, ko sem izvedel, da je moj projekt finančno podprl župan občine Podlehnik Marko Maučič, ki mi je doniral denarna sredstva. Za njegov prispevek se mu iskreno zahvaljujem ter mu sporočam, da bom še naprej predstavljal naš kraj in našo kulturo. Sicer pa mi pri tem pomaga tudi tukajšnji oče, ko na vseh prireditvah in na vseh koncih in krajih s ponosom nosi kapo z logotipom občine Podlehnik ter se s tem postavlja pred drugimi.

V času mojega bivanje v Ameriki sem tako v Sloveniji kot v Ameriki postal polnoleten. Starša sta mi pripravila večjo zabavo na domu skupaj z njunimi sorodniki in znanci. Bilo je lepo in nepozabno, čeprav bom ta jubilej še enkrat praznoval doma.

Del svojih spoznanj sem že opisal v Štajerskem tedniku, sledilo bo še nekaj mojih prispevkov in fotografij.

Ker bo Podlehniška žvegla izšla pred prazniki, želim vsem občankam in občanom Občine Podlehnik vesel božič in srečno novo leto 2011.

Srečanje starejših občanov

Mag. Ivo Ban
Foto: Z. Golub

V nedeljo, 26. septembra 2010, je pod okriljem **Občine Podlehnik in v sodelovanju z Župnijskim uradom sv. Trojice** potekalo že tradicionalno srečanje starejših občanov. Ob 10. uri so se povabljeni začeli zbirati pred cerkvijo na Gorci. Ob pol enajstih je sledila slovesna sveta maša, katere se je udeležila večina povabljenih. V svojem slovesnem nagovoru in pridigi je pater Martin Gašparič poudaril pomen kakovostnega preživljanja tretjega življenjskega obdobja, posebej pa še izredno vrednost tega, če starejša generacija ne živi v izolaciji in osami. Najlepše je, kadar smo priča strpnemu in potrpežljivemu sožitju več generacij na istem mestu, v domačem okolju, kadar vnuk ve, kaj je babica in dedek, in kadar stara mama ali ata lahko pazita na svoje vnuke in jim prenaša/ta svoje bogate življenjske izkušnje.

Po maši je v krajevni dvorani Podlehnik sledil družabni del srečanja s kulturnim programom in pogostitvijo (kosilom). Navzoče so nagovorili župan Marko Maučič, predsednik pristojne občinske komisije Milan Vidovič, predstavnica Rdečega križa Danica Kurež in

drugi. Program je pripravila in povezovala Zdenka Golub.

Izmed prisotnih udeležencev sta bila izbrana tudi najstarejši občan (Alojz Perš) in najstarejša občanka (Anica Copak), ki sta prejela simbolični nagradi in se tudi sproščeno zavrtela po taktih domačih muzikantov. Na obrazih ljudi je bilo opaziti vedrino, dobro razpoloženje in veselje. Ob koncu druženja je bilo poskrbljeno tudi za prevoze občanov do njihovih domov, če niso imeli drugačne možnosti.

Frančiška Pajnkihar še vedno najstarejša občanka

Jožica Svenšek

Najstarejša občanka občine Podlehnik, Frančiška Pajnkihar iz Rodnega Vrha 13, je na valentinovo praznovala 96. rojstni dan. Ob njenem prazniku smo jo na Rodnem Vrhu, kjer živi s sinom Dušanom in njegovo družino, obiskali župan Marko Maučič in člani Komisije za otroško varstvo, socialno varstvo in zdravstvo Milan Vidovič, Stojan Kojc in Jožica Svenšek. Ob srečanju smo ji zaželeli obilo sreče in zdravja ter ji podarili šopek cvetja in skromno darilo.

Fani, kot jo kličejo, se je našega obiska razveselila. Kljub letom je še vedno čila in zgovorna. Povedala nam je, da si dolge zimske večere krajša z gledanjem televizije ter tako spremlja aktualne dogodke, o katerih je pokomentirala tudi z nami.

Njen klobčič življenja se je odvijal na Rodnem Vrhu ob štirih otrocih, možu in trdem delu na kmetiji. Danes živi s snaho Gelico in s sinom Dušanom. Klub temu, da ji je bilo v življenju veliko krat težko, je znala tegobe premagovati s svojo pozitivnostjo in humorjem, ki jo spremljata še danes.

Prijetno druženje s Fani je prehitro minilo. Ob slovesu smo ji zaželeli predvsem zdravja in dobre volje med svojimi domačimi.

KULTURNO DRUŠTVO PODLEHNIK – DRAMSKA SEKCIJA

J. Plohl: Recenzija gledališke predstave »Zakonci stavkajo«

Barbara Jamšek
Foto: IB

Ogled: dvorana Podlehnik, 14. marec 2010

Režiserki:

Danica Kurež, Milica Jeza

Igralci:

Matjaž Feguš (Tone), Doroteja Lozinšek (Tilka), Peter Feguš (Tomaž), Bernarda Trafela (Barbara), Janez Arnuš (Župan), Anka Gajšek (Županja), Manica Drevenšek (Korenka), Stanko Sakelšek (Kregar), Jožica Lozinšek (Kregarica), Alojz Grabrovec (Žakar)

Zgodba:

Predvidevamo, da gre za staro veseloigro. Zgodba so odvija na vasi, glavno dogajanje je umeščeno v kovačevo kmečko hišo. Družina očeta Tomaža, matere Barbare, sina Toneta in snahe Tilke živi mirno in urejeno družinsko življenje, mati in snaha skrbno skrbita za hišo in moža, sin in stari oče pa čez dan delata, zvečer pa se sin dobiva s prijatelji v vaški gostilni. Nekega dne ženski obišče brbljava in zdrah željna županja, ki ponudi razlago, zakaj moški tako vestno obiskujejo gostilno. Razlog je nova natakarica Hanca, ki je lepa, mlada, predvsem pa pregrešna in zapeljiva. Županja je prepričana, da je že omrežila župana, drugi moški pa tudi niso varni pred Hancinim zapeljivim telesom. Zato se na tem ženskem sestanku sklene, da bodo vaške ženske podpisale peticijo za Hancin izgon iz vasi. V vaške družine se naseli konflikt in prepir. Moški izvejo za peticijo in začnejo kovati maščevanje svojim ženskam, ženske pa tuhtajo o najrazličnejših načinih, kako bi moške odvrnile od obiskovanja gostilne. Seveda jim vsi načrti splavajo po vodi. Prične se tekma za pozornost partnerja. Ženske se iz protesta napijejo (če on lahko, lahko tudi jaz) in se odločijo za spalnično stavko. Zaklenile bodo hiše in postelje postavile pred vrata. Moški se kaj dosti ne razburjajo, nekaterim se to zdi celo duhovito. Ženskam tudi ta načrt splava po vodi, saj so s tem bolj kaznovale sebe kot pa svoje može. Preko različnih komičnih situacij se odkrije, da možje svojih žena ne varajo, jih neizmerno ljubijo in da so ženske spet lepo nasedle županjinim čvekam. Izve pa se tudi, da je županja tista, ki vara svojega moža in je v skrbi, da ne bi Hanca omrežila njenega ljubimca Korena, začela širiti laži in manipulirati s čustvi vaških žensk.

Scena in kostumi:

Scena je realistična. Gledamo notranjost stare kmečke hiše. Stena s tremi lično in detajlno narejenimi okni s izrezljanimi srčki, klopca pod okni, dvoje vrat, stara ura na steni, detajlno izrisana krušna peč, ki deluje neverjetno realno in pristno, dva stola na desni in v centru miza s štirimi stoli. Občutek imamo, da smo na obisku v hiši iz začetka prejšnjega stoletja. Scena je res izvrstno in detajlno narejena in zgrajena. Odlično funkcionira za take vrste veseloigro. Večinoma je vprašanje scenografije pri postavljanju veseloiger pereče, zaradi pretiravanja. Vendar se mi zdi, da tukaj, kljub masivnosti in morda celo prenatrpanosti prostora, dobro funkcionira

in kljub temu pušča igralcem dovolj prostora za premike, včasih celo pomaga pri oblikovanju in postavitvi situacije. Kostumi so zelo približani obdobju dogajanja in na nek način že postajajo folklorne noše, vendar bi bilo morda dobro premisliti o še večji skladnosti vseh kostumov. Verjamem, da je to težko, sploh ker nimate folklorne skupine, ki bi vam lahko posodila svoje noše, vendar bi se kak detajl še dal izboljšati. Le v premislek.

Režija:

Režiserki sta se postavitve lotili naravno in realistično. Zelo dobro kombinirata s kompozicijami, tukaj predvsem pomaga uporaba scenskih elementov in rekvizitov. Mizanscene so razgibane in naravno narejene. Škoda je le, da se glavni dialogi peljejo na rampi, saj bi bilo mnogo naravneje, da bi komunikacija med karakterji potekala kar med opravili kjerkoli na odru. Razumem, da se včasih, zaradi strahu pred neslišnostjo, postavijo prelomni prizori v ospredje, vendar tukaj to ni potrebno, pa še igralci zelo dobro obvladujejo svoj govorni aparat. Gledalci bi tako dejansko dobili občutek, da kukamo v intimo neke družine. Situacijska komika mestoma sicer grozi, da bo šla preko roba, vendar se kontrolirano obdrži v meji dobrega okusa. Včasih se namreč zgodi, da igralci v preveliki želji po smehu publike začnejo pretiravati, da bi dobili odziv, to pa ni dobro. Pazite, da se vam to ne zgodi. Vidi se, da režiserki delujeta usklajeno in da imata izkušnje na tem področju. Prav tako se tudi opazi, da sta igralcem puščali dovolj prostora, da sami gradijo karakterje in oblikujejo svoj izraz. To je dobro! Vsak je namreč lahko vnesel toliko t. i. samoironije in tako oblikoval svojstven karakter. Svoboda igralca pri kreiranju je zelo dobrodošla, predvsem pa v primeru, ko so igralci že vešči in imajo kilometrino. Akcije se odvijajo hitro, tempo je dobro nastavljen in tako je predstava razgibana in preseneča. Jasno je tudi sporočilo predstave, kar ni tako lahko, saj se velikokrat zgodi, da režiser postavi le besedilo na oder, brez kakega poudarka na tem, kaj je sploh s postavitvijo želel povedati. Kljub arhaičnemu besedilu in tudi njegovem scenskem in kostumskem izrazu je postavitev opomin tudi sodobnemu gledalcu, kaj se zgodi, ko nepremišljeno reagira na lažne dražljaje, ki posegajo v njegovo intimo. Odnosi med

karakterji so grajeni smiselno, naravno in so v funkciji dodatne informacije o življenju v tej hiši in vasi.

Igra:

Igralci so prekaljeni in z veliko izkušnjami. To se vidi in je fino. Pri nekaterih se včasih zgodi, da postane govor malo nenaraven in recitatorski, vendar je to verjetno posledica treme, saj se je skozi predstavo in sproščenost igralcev izboljševal in postajal naravnejši. Dobro bi jih verjetno bilo vsake toliko malo opozoriti na logiko povedanega, ki se izraža skozi interpretacijo. Vsak igralec ali pa karakter ima neko misijo/namen, če se ga zaveda in mu sledi, je interpretacija takoj boljša in smiselna. Posebej pa bi izpostavila igro Manice Drevenšek (Korenke), ki tako smiselno in duhovito pelje svoj lik, da dobiva že podtekstualne razsežnosti in izraža neko samosvojo tragikomiko. Tudi Peter Feguš ne zaostaja, vidi se, da neverjetno uživa na odru in išče vedno nove načine in detajle, kar pripomore k razvijanju predstave ob ponovitvah. Kljub močni karakterizaciji likov so vsi še vedno smiselni in težijo k naravnosti. To ni lahko doseči. Čestitam!

Trstenke smo predstavile zgoščenko Trikrat tri je devet, vsaki mora svojo pet

Lojzka Merc
Foto: Romana Merc

Ali se še spominjate teh besed pred vsako pesmijo? Bilo je to na gostijah, kolinah, godovanju in še kakšnih praznikih. Tako so minevale ob petju dolge zimske noči na gostijah.

V petek, maja meseca, smo pevke ljudskih pesmi Trstenke v stari podlehniški dvorani, ki si, mimogrede rečeno, zasluži Viktorja za življenjsko delo, predstavile tretji CD, ki nosi naslov Trikrat tri je devet, vsaki mora svojo pet; tako se je pelo včasih, ko je čas mineval počasneje. Na CD-ju je petnajst pesmi. Predstavile smo jih le osem, da program ne bi bil predolg, zato smo v goste povabile le pevce Kopače in ljudske godce iz Velike Nedelje.

Je že res tako, da je bila nekoč ljudska pesem peta iz notranjega zadovoljstva in pevci in godci so z veseljem podarjali muziko in pesem drugim. Zato je ljudska pesem nekaj posebnega, ker se je ljudem približala po naravni poti, ne naročeni in ne plačani, segala je do globine srca, pustila nežne sledove na duši in zapolnjevala človekovo praznino.

Ljudsko pesem so peli rodovi pred nami in naša skrb je, da jo ohranimo kot ljudsko kulturno izročilo. Zato naj naš CD pride do vas, poslušajte ga, zapojte zraven in spoznali boste, kako vsebinsko in melodično je bogata ljudska pesem.

Ob poslušanju pozabite na skrbi, v dušo vsrkajte lepe besede ljudske pesmi in v srce preprosto muziko. Te pesmi so bile nekoč življenje.

Težko, bridko je bilo to življenje, pa vendar so ljudje našli zadovoljstvo v pesmi in si z njo lajšali težave in z malo sreče so bili zadovoljni s skromnim življenjem.

Bolečina je telesna in duševna. Obe bolita, vendar duševna bolečina ostane na dnu srca celo življenje in včasih nehote pride na površje, ne glede na to, kako globoko je v nas. Ljudske pesmi pa opisujejo predvsem duševno bolečino, kot so: nesrečna ljubezen, ljubosumje, slovo neveste od doma in staršev za vedno, slovo fantov, ki so odhajali na tuja bojišča, še sonce je bilo žalostno, ker je šlo čez vojsko in videlo toliko trpljenja, žalost ob izgubi dragih, leta nam tečejo, nič nam ne rečejo, potlej pa pride slovo. V pesem pa so zlili tudi veselje; veselila jih je lepa rast pšenice, veselili so se sončnega vzhoda, prisluhnili so ptičjemu petju in bili so srečni, kadar je jesen darovala pridelke in trta obilnega grozdja. Takrat so nastajale napitnice ali zdravičke, kajti vino je veljalo kot zdravilo za moč in rekli so, da je rumeno kot čisto zlato.

Ljudska pesem je skozi stoletja pustila globoko sled na svoji dolgi poti. Mi smo tu, da te sledi ne izbrišemo, ampak jo ohranimo iz spoštovanja do naših prednikov, ki so s pesmijo razkrivali bolečino in radost. Prisluhnite pesmim in spoznali boste, da marsikatero pesem še poznate. Dajte jih na vašo srčno stran. Tako preprosto je to.

Najti človeka, kadar rabiš pomoč, mar ni to nekaj lepega v življenju? Zato zahvala vsem, ki Trstenkam pomagate z lepo besedo, s pogostitvijo, s prostovoljnimi prispevki, z delom in s prijaznostjo. Trstenke pa obljubljamo, da bomo še naprej ohranjale haloško ljudsko petje.

Majski večer je bil lep, s toplino prežet in poln energije. Muzikanti so igrali stare viže in pokazalo se je, kako radi še plešemo na te melodije. To ni bil le ples, čutilo se je zadovoljno življenje. Lepo je, kadar je dvorana polna domačinov. Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili na našem večeru.

Morda bi dodala še to. Te besede naj preberejo tudi mlajši v vaši družini. Ravno vas, mlajše, pogrešamo na takšnih prireditvah. Včasih smo se zbirali na srečanjih krajani občine Podlehnik od petnajstega leta pa tja do sedemdesetega leta. Lepa so bila ta srečanja. Vsi smo se poznali, se pozdravljali in spoštovali. Kdo je kriv, da danes ni tako? Vi, mladi, prav gotovo ne.

Ljudska pesem je naša slovenska pesem, je pesem naših babic in dedkov, je pesem težkih dni, je pesem trpljenja in iz nje se naučimo, da ne obupamo nad življenjem, kadar nam gre vse narobe. To so vedeli nekoč in bolečino skrili s pesmijo. Zato pridite na takšne večere, poskusite vsaj začutiti mehkobo ljudskih pesmi in bodite ponosni na haloško ljudsko pesem. Ne bodite med tistimi, ki našo ljudsko pesem podcenjujejo in se ponašajo le s tujo pesmijo. To je dobronamerno povedano.

Z brega na breg pesem odmeva – nova zgoščenka Kopačev

Pevci ljudskih pesmi Kopači
Fotografija: Stojan Kerbler

Pevci ljudskih pesmi Kopači delujemo pod okriljem **Kulturno folklornega društva Podlehnik že četrto desetletje.** V sedanji sestavi poje osem pevcev: **Franc Merc, Mirko Milošič, Peter Feguš, Stanko Sakelšek, Janez Trafela, Janez Feguš, Bojan Jelen in Alojz Grabrovec.**

Naše petje je moško večglasno petje, ki se je še ohranilo v Halozah. Pri njem pevci ne začenjajo peti hkrati, začne vedno en sam, tisti, ki poje naprej. Vodilna melodija je navadno v srednjem glasu, nad njim nekoliko višji spremljajoči glas poje »prek«, eden pa poje »iber«. Za podlago zazvenijo basi. Pesmi so zapete počasi, s polnim glasom in razpotegnjeno.

Kopači se trudimo ohranjati ljudsko dediščino naših krajev, zato smo v zadnjih letih posneli tudi dve zgoščenki .

Drugo smo predstavili 16. oktobra 2010 na prireditvi, ki je nosila enak naslov kot zgoščenka: Z brega na breg pesem odmeva. Ob predstavitvi pesmi z naše zgoščenke smo v goste povabili tudi pevske in godčevske skupine iz SV Slovenije. Našemu vabilu se je odzvalo deset skupin, med njimi tudi pevke Trstenke, ki ohranjajo enak način petja kot mi, ter Jablovške pevke iz naše občine. Druženje po prireditvi pa so obogatile članice Društva podeželskih žena občine Podlehnik z bogato izbiro peciv, potic in kolačev.

Z zgoščenko, ki je nastala s pomočjo sponzorjev, smo želeli naš način petja predstaviti pevskim skupinam in poslušalcem po širni domovini. Predvsem pa smo želeli Haloze, njihovo kulturno dediščino in njihove lepote predstaviti navzven in privabiti ljudi v ta prelepi, a na žalost prevečkrat odrinjeni in pozabljeni košček raja v Sloveniji.

Letos smo bili tudi vključeni v projekt JSKD Slovenije Pevsko izročilo Haloz v folklornih skupinah kot pevci demonstratorji.

Pevci pa se aktivno udeležujemo tudi drugih pevskih prireditev. Tako smo bili ob številnih drugih nastopih na letošnji področni reviji ljudskih pevcev in godcev v Ormožu izbrani za državno srečanje pevskih in godčevskih skupin, ki je bilo 20. 11. 2010 v Laškem. **Pred nabito polno dvorano smo pokazali, da Haložani znamo peti, pa naj bo to na odru ali pa pod njim.**

37. srečanje slovenskih lovskih pevskih zborov in rogistov

Mag. Ivo Ban

V soboto, 29. maja 2010, je s pričetkom ob 16. uri, v naši večnamenski športni dvorani potekal del programa v okviru vseslovenskega srečanja slovenskih lovskih pevskih zborov in rogistov. Do takšne odločitve je prišlo na podlagi izredno dobrega sodelovanja Lovske družine Podlehnik z Zvezo lovskih družin Ptuj in Ormož, ki je letos praznovala svoj okrogli jubilej, 20 let delovanja.

Za uvodne viže in koračnice so poskrbeli člani pihalnega orkestra Kulturnega društva Podlehnik.

Razen v Podlehniku so delni nastopi potekali še v Cirkovcah, Juršincih in Ormožu. Skupni nastop pa je potekal istega dne ob 18. uri v Samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju.

Tukaj so nastopali: Rogisti LD Selca, Lovski pevski zbor Bele krajine, rogisti ZLD Novo mesto iz Škocjana, lovski pevski zbor LD Krško, zbor lovskih rogistov Kraljeven na Sutli (Hrvaška), lovski pevski zbor LD Škale, Bohinjski lovski rogisti, Slovenski lovski pevski zbor »Dober Dob« in KUD Štajerski rogisti. Dobra ura intenzivnega programa je minila kot blisk. Zares škoda, da se povabilu ni odzvalo več naših občanov, saj je šlo za prvi nastop takšne vrste v našem kraju. Med ljudmi je bilo namreč slišati, da so se ljudje po dolgem deževnem obdobju ta dan končno lahko lotili kmečkih opravil, predvsem košnje in sušenja.

Številni nastopajoči iz vseh krajev naše domovine so si v zadnjem delu prireditvenega prostora z velikim zanimanjem ogledovali tudi obsežno razstavo likovnih del »Podlehnik in haloška krajina skozi umetniško perspektivo domačih avtorjev«, ki je bila postavljena ob 7. občinskemu prazniku.

Retrospektivna likovna razstava

Mag. Ivo BAN
Foto: IB

Ob 7. **prazniku občine Podlehnik** je bila v naši Večnamenski športni dvorani na ogled prva retrospektivna razstava likovnih del z naslovom: *"Podlehnik in haloška krajina skozi umetniško perspektivo domačih avtorjev"*. Možnost ogleda je bila od 29. maja do 7. junija 2010. Namen razstave je bil obvestiti domačo pa tudi širšo javnost o likovnem ustvarjanju na območju naše občine. Prikazano je bilo bogastvo likovnega ustvarjanja krajev naše občine v obdobju zadnjih dveh desetletij (1990 - 2010). **Razstava je imela devet umetniških sklopov** (dela učencev, dela štirih likovnih kolonij Rodni Vrh - Haloze 1996 - 1999, dela treh srečanj Ex - tempore Žetale (2007 - 2009), dela akad. slik. Dušana Fišerja, dela slikarja Marjana Petroviča in njegovega mentorja, slikarja Gregorja Samasturja, dela slikarke Ide Šprah, slikarja dr. Vladimirja Korošca, trganke avtorice Kristine Vidovič in umetniške intarzije Voja Veličkovića.

Ostali avtorji: mag. mag. Ksenija Čerče, Marko Jakše, Nataša Tajnik, Drago Kopše, Lučka Falk, Stanislav Petrovič- Čonč, Hana Feguš, Barbara Pernek, Eva Prešern, Klementina Podgoršek, Nastja Žerak, Andreja Pernek, Eva Širovnik, Klara Brečko, Daša Šeruga, Aljaž Strmšek, Katarina Horvat, Adrijana Svenšek, Klementina Plajnšek, Monika Topolovec, Mateja Cafuta, Samanta Mlakar, Vanesa Brezinšek, Aldina Clarisa Ban in Amadej Ban.

Ob razstavi je nastal tudi katalog (16 strani), katerega izdajo je poleg Občine Podlehnik podprl tudi JSKD, OI Ptuj. Publikacija je pod gornjim naslovom objavljena v sistemu COBISS.SI-ID 21900344

oziroma 75.071(497.4Podlehnik) (083.824). **Organizacija, priprava in postavitev razstave je potekala pod vodstvom podžupana mag. Iva Bana v sodelovanju s KD Podlehnik in z OŠ Podlehnik. Za izbor in postavitev likovnih del učencev OŠ Podlehnik je poskrbela likovna pedagoginja Irena Kajzovar.**

Na predvečer občinskega praznika je bila s pričetkom ob 19. uri izvedena slavnostna otvoritev slikarske razstave. V priložnostnem kulturnem programu, ki ga je povezovala **gospa Danica Kurež, so nastopili člani KD Podlehnik, in sicer: moški pevski sekstet, dekliška vokalna skupina Cantilena in flavtistki Doroteja Feguš in Katja Drevenšek.** O vsebini in konceptu obsežne razstave izbranih likovnih del je spregovoril mag. Ivo Ban. Slovesnosti se je udeležilo nekaj slikarjev, med gosti je bilo opaziti tudi skupino pevk ljudskih pesmi, Trstenke.

Praznično leto - kulturni večer Kulturnega društva Podlehnik

Danica Kurež

Nekaj je v zraku; že diši po smrekovih vejicah, po cimetu , po slastnih piškotih, po dišečih svečah, vse se lesketa… Decembrski prazniki so tu.

Vsi praznujemo in se veselimo praznikov, vendar običajno vemo o njih zelo malo, včasih pa jih jemljemo celo kot nekaj samoumevnega. In s tem prazniki izgubljajo na svojem čaru.

Zato smo se v Dramski sekciji KD Podlehnik odločili, da se bomo na kulturnem večeru sprehodili skozi praznično leto in tako bolje spoznali zgodovino, pomen in vsebino posameznih praznikov. Ni naključje, da smo za izvedbo izbrali čas čarobnih predpraznicnih dni, to je bilo v petek, 10. decembra.

V praznično okrašeni kulturni dvorani je ta večer zares zadišalo po praznikih. V kulturnem programu so sodelovali z besedili in recitacijami člani dramske skupine KD Podlehnik, dekliška vokalna skupina Cantilena, moški pevski sekstet, na žveglo pa je prekrasno zaigrala Doroteja Feguš. Kot gostje so sodelovali tudi pevci ljudskih pesmi Kopači, ki so zapeli Trikraljevsko kolednico.

Za ljubitelje kulture je bil to zares lep in pester kulturni dogodek.

Ustavi se tam, kjer pojo

Srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž

Lojzka Merc

Že dolgo je tega, kar sem prebrala lepo misel ali rek: »Če imaš dva hleba kruha, enega prodaj in si kupi narcisne cvetove, kajti kruh je hrana za telo, narcisni cvetovi pa hranijo človeško dušo.«

Večkrat sem razmišljala o tem pregovoru, kajti v vsakem pregovoru je skrita resnica. Resnica je v tem, da kruh hrani naše telo, toda naša srčna stran želi še nekaj drugega. Bit našega življenja je notranje čustveno zadovoljstvo, saj naše srce hrepeni po sreči, po zadovoljstvu, po upanju in po ljubezni. In ljudska pesem, ta dragoceni vir iz preteklosti, je ena izmed narcisnih cvetov, ki nam krasijo življenje. Največkrat niti ne pomislimo, kaj žene pevce ljudskih pesmi, da pesmi prepevamo. Vemo, da bi v današnjem času ljudska pesem že davno zatonila v pozabo, če ne bi bilo ljudi, ki jim je ljudska pesem čustveno plačilo ali neka notranja nuja ali bolje rečeno - v njihovih srcih cvetijo narcisni cvetovi.

Ljudska pesem je naravni dar prejšnjih generacij. Pesem so prenašali po ljudskem izročilu, zato je ljudska pesem tista pesem, ki se je pela več generacij. Ljudski pevec ni bil nikoli zagledan vase, bil je vesel, če je njegova duša izžarevala pesem, ki je pritegnila druge pevce, da so z njim zapeli. Ljudska pesem je opis ali zgodba o življenju v nekem času, po vsebini pa je tudi naše življenje.

Mladi in otroci so včasih prepevali ljudske pesmi skupaj z odraslimi. Še sreča, da je bilo tako. Danes mladi v večini ne poznajo ljudskih pesmi, jih ne prepevajo in se ne družijo z odraslimi na prireditvah. Upamo le, da bodo v zrelih letih življenja začutili, da je skupna pesem najlepša pesem v življenju.

Življenje se prebudi s soncem. Sonce pa je povezano s pesmijo in življenjem, ki se ga še spominjamo, vendar ga ne živimo več. Vem, da v vaše spomine večkrat prihajajo slike iz vašega otroštva.

Včasih smo otroci vstajali pred soncem. Bilo je treba na pašo v rosno jutro. Mrzle nožice smo si pokrivali z oblekico. Pa je vzšlo sonce in ogrelo nožice. Takrat pa je sonce v zahvalo slišalo pastirjeve pesmi in piskanje na piščali.

Mladi fantje in možje so vstajali ob ranem svitu. Rekli so, da kosa lepše reže v rosnem jutru. Ko je sonce vzšlo, so kosci stopili v krog in s pesmijo pozdravili novo jutro. Kdor je to doživel, tega nikoli ne pozabi.

Starejši pa so po temni noči komaj čakali jutra in sončne svetlobe. Razložili so sanje in potarnali o bolečinah. Babice so s pesmijo utišale otrokov jok, kajti njihove mame so imele nešteto skrbi.

In danes.

Otroci, z izjemami seveda, sončni vzhod prespijo. Njihovega petja ni slišati in sonce to pogreša. Pogrešamo ga tudi mi. Mladi in tisti, ki gredo v službo, bi najraje sonce potegnili še za eno uro za goro. Starejši pa komaj čakamo jutra, da nam sonce da moči, da postorimo tisto, kar nam je ostalo od prejšnjega dne. In zelo radi prisluhnemo radijskim oddajam, ki na spored uvrstijo ljudsko pesem. In pevci vemo, da ne smemo zamuditi pevskih vaj, saj komaj čakamo, da skupaj zapojemo.

In zopet je čas trgatve.

Nekoč najlepši čas za Haložane. Se spominjate trgačev ali

Slikano v Ljubljani, 11. 12. 2010. Trstenke smo sodelovale na Radiu Slovenija v programu o »rojstvu«.

beračev, ki so ob vsakem novem janu peli do grabe? In ko je gorica dala vse najboljše, kar je imela, so ji v zahvalo nataknili zadnjo grozdno jagodo na rozgo, da se napije za naslednje leto. In berači so peli in putarji krikali. V mračnem večeru je gospodinja večkrat klicala k dobri večerji, kajti njen glas je potonil med petjem in vriskanjem. To so bili žlahtni časi.

To žlahtnost so k nam nocojšnji večer prinesli pevci in godci iz Haloz, z Dravskega polja, Slovenskih goric, Prlekije, Pohorja, Čateža in Ljubljane. Prisluhnite in spoznali boste raznolikost ljudskih pesmi. Godce pa bomo naprosili, da bodo ob našem druženje še kakšno zaigrali, pevci še kakšno zapeli.

Slutim in vem, da imamo vsi mi zbrani v dvorani shranjene narcisne cvetove na pravi strani. Naj se razcvetijo in zadišijo v ta, četudi jesenski večer.

Pevke ljudskih pesmi praznujemo leta 2011 desetletnico delovanja. Zahvaljujemo se vsem, ki nam pomagate s prostovoljnimi prispevki, z lepo in vzpodbudno besedo, s prijaznostjo, z delom in z obiskom na naših prireditvah. Pevke Trstenke pa bomo še naprej ohranjale slovensko ljudsko pesem. Letos smo bile že četrtič izbrane na državno revijo srečanja pevcev in godcev v Laškem. To potrjuje, da je naše prepevanje, kolikor se le da, pristno in da želimo to nadaljevati in ohraniti.

Radio Slovenija 1. program je oktobra razpisal natečaj za ljudske pesmi o rojstvu in zgodbe o rojstvu. Trstenke smo bile izbrane s pesmijo in zgodbami o rojstvu. **V Ljubljani smo posnele CD, ki bo predstavljen 11. decembra v Ljubljani. Kako zanimivo je to, da na srečanjih ljudje, zlasti v mestih, želijo slišati o življenju na deželi nekoč.** V primerjavi z današnjim življenjem se jim zdi preprosto, umirjeno in duhovno bogato s pristnimi toplimi človeškimi odnosi do sočloveka.

Ob naši desetletnici delovanja bomo pripravile zbornik zapisov pevk Trstenk z naslovom Bil je to čas, ki smo ga živeli, vendar ga ne živimo več.

V letu, ki prihaja, to bo leto 2011, želimo vsem krajankam, krajanom, še posebej mladim srečno, zdravo in zadovoljno novo leto.

Kdor je doživel čas, ki ga danes ne živimo več, ta ve, kako je danes ta čas, na žalost, drugačen.

Društvo podeželskih žena Občine Podlehnik

Za DPŽ Občine Podlehnik:
Bernarda Trafela

Če so ljudje nekoč o ženi na podeželju razmišljali kot o ženi, ki je neprestano vpeta v svoje delo ter ne pozna ne počitka ne sprostitve, ta trditev že dolgo ne velja več.

Tako je tudi v naši občini že vrsto let aktivno Društvo podeželskih žena občine Podlehnik, v katerem skrbimo za izobraževanje pa tudi za sproščeno druženje žena na tem področju.

V sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo pri KGZ Ptuj vsako leto pripravimo več izobraževalnih tečajev in predavanj, prav tako pa z veseljem sodelujemo z najrazličnejšimi društvi na njihovih prireditvah.

Tako smo v letošnjem letu sodelovale s KFD Podlehnik ter jim ob pustovanju v domači dvorani za pogostitev pripravile pustne dobrote, ki jih poznamo v naših krajih.

Sodelovale smo tudi s pevkami ljudskih pesmi Trstenkami ter poskrbele za pogostitev na prireditvi pod naslovom Ustavi se tam, kjer pojo, ki je bila septembra.

Tudi za pevce Kopače smo v oktobru ob izidu njihove zgoščenke pripravile izbor starih domačih dobrot, od kruhov, potic, »štrukljev«, slanega peciva in keksov.

V času občinskega praznika smo sodelovale na kegljaškem tekmovanju, ki ga je organiziralo športno društvo.

Meseca maja smo sodelovale tudi na Dobrotah slovenskih kmetij na Ptuju, kjer smo se na stojnici Rama margarine predstavile s svojimi pecivi, ki smo jih spekle z njihovo margarino.

V lovskem domu naše lovske družine, ki nam že leta prijazno odstopa svojo kuhinjo in prostore, smo imele tudi dva kuharska tečaja Namazi in predjedi ter Gibanice in kvasenice.

V decembru pa pripravljamo še tečaj ročnih spretnosti Rože iz nogavic.

Organizirale smo tudi dve strokovni ekskurziji. Prva je bila po Halozah, kjer smo si ogledale turistične kmetije in vinotoče v Žetalah in Stopercah. Namen ekskurzije je bil, da spoznamo in ženskam predstavimo možnosti, kako pridobiti dodatni dohodek iz dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. To je prav gotovo tema, ki je v teh kriznih časih še kako aktualna.

Druga ekskurzija je bila potep preko meje, kjer smo si ogledale vse lepote in znamenitosti

Dunaja.

Poseben poudarek smo letos namenile urejanju zeliščnega vrta, ki smo ga že v lanskem letu uredile pri lovskem domu v Podlehniku. Vrt zahteva celoletno nego in veliko dela, pri katerem se članice izmenjujemo.

V zimskem času pa poskrbimo tudi za svoje zdravje. Tako za vse generacije že več let organiziramo rekreacijo v domači športni dvorani, ki jo vodi fizioterapevtka Majda Zmazek.

Kot vidite, ni pri nas nikoli dolgčas. Čeprav rade rečemo, da podpiramo tri vogale pri hiši, nam še vedno ostane dovolj časa za druženje. Z našim delom se trudimo, da bi ohranile čim več kulinaričnega bogastva ter šeg in običajev naših krajev, hkrati pa želimo pridobiti znanja, s katerimi bo naše delo lažje in še bolj ustvarjalno.

Naj zaključimo še z voščilom pred prihajajočimi prazniki:

Želimo vam vesel božič, novo leto, ki prihaja, pa naj Vam prinese mir in razumevanje v hiši, veliko zdravja in ljubezni, pridne roke in uspeh pri vsem, česar se boste lotili. Pa še veliko smeha in šegavosti za povrh!

Martinovanje Haloze 2010

Mag. Ivo BAN

Tudi vinogradniki naše občine so se na pobudo TD Podlehnik letos že tretjič odločili za sodelovanje v promocijsko-tržnem projektu pod skupnim naslovom »Martinovanje Haloze 2010«. V času od 2. novembra do martinovega (in še dlje) je po naših krajih potekalo martinovanje pod geslom »Pušlšanki 2010«. Tokrat so se za sodelovanje odločili: Vinogradništvo družine Konrada Vaupotiča (6. 11. 2010); Bar Maučič (11. 11. 2010); Vinogradništvo Cestnik - Vaupotič (12. 11. 2010) in Kmetija Pajnkiher (19. 11. 2010).

Podlehniški vinogradniki in vinarji želijo prireditev, ki je bila nekoč tipična za naše kraje, ponovno obuditi. Po dosedanjih odzivih in odmevih lahko zaključimo, da jim to odlično uspeva. Pri tem je ena od najpomembnejših stvari ta, da se držijo izročila in da s kulinaričnega stališča poskušajo v celoti posnemati tradicijo. To pomeni, da se ponuja samo tipične haloške jedi, pripravljene in postrežene po recepturah in načinih naših dedkov in babic, in da se čim manj (da se sploh ne) posega po novodobnih, še manj pa okolju tujih jedeh in napitkih. Ponudba domačih dobrot, in sedaj že zares izvrstnih vin, je bila »od šanka do šanka« zanimivejša in pestrejša. Gostitelji so se povsod potrudili 'kak se za prave haloške virte šika'. Hvale vredno kulinariko, ki se je povsod prijetno spajala s paleto izvrstne domače kapljice, je povsod spremljala še domača muzika, ki je prireditvam dala tisto pravo noto pristne domačnosti, s kančkom spomina na že kar precej oddaljeno preteklost. Pušlšanki so bili v teh krajih še povsem živa in pristna stvar pred nekaj več kot 50. leti. Marsikateri udeleženec letošnjih pušlšankov se je še živo spomnil, koliko se je na takratnih pušlšankih, ki so jih

Haložani organizirali po skromnih, a življenjske vedrine polnih, haloških cimpračah, plesalo in radostno pelo. Mnogokrat prav do naslednjega svita.

K okviru martinovanjskih prireditev je TD Podlehnik pripravilo še blagoslov mošta (7. 11. 2010), pospravljanje klopotca (8. 11. 2010), prikaz etnološke zbirke na Gorci in predstavitev Vodnika po občini Podlehnik (9. 11. 2010), ogled in predstavitev Šrajovega studenca na Gorci, ogled razstave o vinogradništvu (10. 11. 2010) in zaključno prireditev tradicionalnega martinovanja (13. 11. 2010).

Društvo upokojencev Podlehnik

Mimica Pernek, predsednica Društva upokojencev

Meseca aprila smo imeli krajši pohod po naši haloški poti. V nedeljo, 13. junija, smo odpotovali na izlet na Madžarsko, na Blatno jezero. Ogledali smo si svetovno znano zdravilišče Heviz, grad Festetich, Blatograd – nekdanjo prestolnico Kneza Koclja, badačionske vinograde ter se z ladjo popeljali po Blatnem jezeru. Bilo je čudovito. Na izletu nas je spremljal vodnik, ki mu ni zmanjkalo besed in zanimivih informacij. Izlet smo zaključili s skupno večerjo v nekem gostišču v Prekmurju. Naše skupno druženje smo zaključili v veselem razpoloženju.

Naslednji zanimiv izlet smo imeli 7. avgusta 2010. Ogledali smo si Dravograd in Mežico. V Mežici smo se s pravim rudniškim vlakcem zapeljali v rudnik svinca in cinka – globoko v osrčje Pece. Od tam smo vožnjo nadaljevali do Celovca. Med potjo smo si na Gosposvetskem polju ogledali cerkev Gospe svete. Od tam nas je pot vodila do Vrbskega jezera, kjer smo imeli daljši postanek. Našo krožno vožnjo smo nadaljevali proti Ljubelju, kjer smo se na višini 1058 metrov peljali skozi gorski prelaz- tunel. Tam smo si ogledali vojaška taborišča iz druge svetovne vojne. V gostišču Ljubelj smo imeli kosilo in se počasi odpravili proti domačim krajem. Tudi tokrat smo s seboj imeli turističnega vodnika, ki nas je očaral s svojimi zgodbami.

V času od 1. do 14. septembra 2010 smo v sodelovanju z Osnovno šolo Podlehnik in SPV Občine Podlehnik že tradicionalno skrbeli za varovanje otrok v okolici avtobusnega postajališča Podlehnik in prehoda za pešce. Sodelovale so **Anica Lozinšek, Martina Merc, Martina Horvat Voda, Jana Bengez in Dragica Kajzer.**

29. septembra 2010 se je večje število naših članov udeležilo trgatve pri vinogradnikoma Gregorec in Pajnkiher. Vinogradnik Gregorec se nam je oddolžil z vinom, ki ga bomo lahko naslednje leto uživali ob naših prireditvah – na občnem zboru ali izletu.

Martinovanje smo zaključili v gostišču Ribičija v Mariboru, kjer je bilo ob veselem krstu mošta zelo veselo.

Tudi letos ne bomo pozabili na starejše upokojence in ostale člane, starejše več kot 80 let. Decembra jih bomo obiskali in jim zaželeli mnogo zdravja in družinske sreče. Ob tej priložnosti jih bomo tudi skromno obdarili.

Drage upokojenke, dragi upokojenci, spoštovani občanke in občani, želim vam prijetno praznovanje božiča, sreče, zdravja in polno mero zadovoljstva v prihajajočem letu 2011.

Krajevna organizacija RK Podlehnik

Za KORK Podlehnik:
Danica Kurež

Človek ničesar ne more opraviti sam, pri vsakem delu je potrebno stopiti skupaj, tedaj je uspeh boljši.

Tudi v naši KORK Podlehnik je veliko entuziastov, ki so se pripravljeni truditi in skrbeti za prijaznejši svet. Lep je občutek, ko se zaveš, da delaš nekaj dobrega, koristnega za ljudi, za njihovo srečo, pa tudi za lastno zadovoljstvo.

V sedanjem kriznem času pa tudi v časih, ki prihajajo, bomo bolj kot kdaj prej potrebovali ljudi, ki bodo voljni pomagati sočloveku. Vedno več je ljudi, ki si ne morejo privoščiti niti najosnovnejših potrebščin.

Revščina nič več ne izbira in lahko v svoj začarani krog potegne kogarkoli. Jutri sem to lahko jaz ali pa tudi ti. Poleg materialne pomoči pa ljudje potrebujejo tudi drobne pozornosti, toplo besedo, prijazen nasmeh, pogovor, to, kar se ne da kupiti, ne zase in ne za druge. Prijaznost in dobrota sta vrednoti, ki se ju splača negovati. Ne skoparimo z njima.

Poleg nudenja pomoči ljudem v stiski so naši člani zelo aktivni kot krvodajalci.

Kri je namreč nenadomestljivo zdravilo in najdragocenejše, kar človek lahko podari človeku. Človeku, ki ga sploh ne pozna in mu je morda prav s svojo krvjo rešil življenje.

Če bo teklo vse po sreči, bomo v prihodnjem letu imeli krvodajalca, ki bo daroval kri že 100 krat, na kar smo lahko res ponosni. Poudariti pa je treba, da smo v svoje vrste pridobili tudi nekaj mladih, kar je še posebej spodbudno.

V zadnjem času se vedno bolj razvija zdravljenje s transplantacijo - presajanjem organov in tkiv. Ob napredku medicine še vedno ne najdejo zdravil, s katerimi bi lahko pomagali slehernemu bolniku. Nekateri deli telesa umrlega človeka lahko nadomestijo okvarjeni organ ali tkivo (ledvice, srce, jetra, pljuča, roženico, vezi, žile, kožo…). Z darovanjem organov in tkiv lahko rešimo življenje marsikateremu na smrt bolnemu človeku, kar je res veliko dejanje.

S transplantacijo smo se v naši KORK seznanili, imamo že kar nekaj članov, ki so včlanjeni v Slovenija – transplant. Slovenija pa je vključena tudi v EUROTRANSPLANT - E, kar pomeni, da so podatki o vseh naših bolnikih, ki čakajo na presadite, vključeni v skupni čakalni spisek pri ET.

Z DAROVANJEM ORGANOV PO SMRTI NEKOMU DARUJEMO NOVO ŽIVLJENJE.

Pridružite se nam in postanite darovalec !

Pravimo, da je sveto življenje, ljubezen, iskrenost, dobrota, razum…, naj vas te vrednote spremljajo v prihajajočem letu !

Drobne novičke Kulturnega društva Podlehnik

Za KD: Danica Kurež
Foto: D. Kurež

Kultura je bila in mora ostati naša sopotnica in vodnica narodne zavesti.

Če ne bomo znali stopiti skupaj in v srcih ohraniti kulture naroda, ki nas spremlja, bogati in ohranja v dolgih stoletjih naše zgodovine, se nam lahko zgodi, da zaidemo v temi.

Člani KD Podlehnik se tega še kako zavedamo in z zanosom in ponosom skrbimo za ohranjanje in razvoj kulturne dediščine in dejavnosti v naši občini.

Dejavnost društva je pestra in raznolika , vanjo se vključuje vse več ljudi. Še posebej pa smo lahko veseli in ponosni, da je med nami tudi veliko mladih. V KD se rojevajo pobude za izvedbo številnih kvalitetnih kulturnih prireditev, poznani pa smo tudi izven meja naše občine.

Radi se družimo, druženje nas povezuje, kulturne prireditve pa nam ne pomenijo le obveze, pač pa tudi prijetno priložnost za lastno duhovno bogatitev, bogatitev okolja in sprostitev.

Spoštovane občanke in občani, želimo vam prijetne božične praznike in kulturno bogato novo leto.

Na kratko vam želimo predstaviti naše sekcije, njihovo dejavnost in dosežke.

Dekliška vokalna skupina Cantilena

Vokalna skupina Cantilena deluje pod okriljem KD Podlehnik že tretje leto. Skupino sestavlja osem članic: **Sabina Turk in Sandra Vidovič kot prvi sopran, Andreja Šmigoc in Katja Drevenšek kot drugi sopran, Urška Trafela in Doroteja Feguš kot prvi alt ter Špela Trafela in Sara Korošec kot drugi alt. Naš umetniški vodja je prof. Jakob Feguš.** Ker rade pojemo in skupaj preživljamo tudi del našega prostega časa, smo oboje združile in ob vsakotedenskih vajah nastaja naš repertoar. Ta je pester in raznolik, sestavljajo ga skladbe domačih in tujih avtorjev, obsega pa vse od slovenskih ljudskih pesmi, popevk in priredb pa do črnskih duhovnih pesmi. V treh letih našega delovanja imamo za seboj že veliko samostojnih koncertov, tako v domačem kraju kot tudi drugod, ter nastopov na različnih prireditvah. Z našim repertoarjem smo popestrile razne kulturne ter literarne večere, dobrodelne koncerte ter proslave ob večjih praznikih. Novembra 2009 smo se prvič predstavile tudi preko televizijskih zaslonov. Oktobra 2009 smo se udeležile Revije izbranih malih pevskih skupin Slovenije v Radovljici, z aprilskim odličnim nastopom na Območni reviji malih pevskih skupin na Ptuju pa smo si zagotovile sodelovanje na Regijskem tekmovanju pevskih zborov in pevskih skupin Štajerske, Prekmurja in Prlekije, ki je potekalo novembra 2009 na Ptuju. Še enkrat znova smo se odrezale zelo dobro in za svoj nastop prejele **srebrno priznanje ter priznanje za najboljšo vokalno skupino.** Predstavile smo se tudi na Sozvočenjih 2010, 4. regijskem tematskem koncertu odraslih pevskih zasedb, kjer smo prejele glavno nagrado. To je bila zagotovo potrditev našega dosedanjega dela ter lepa vzpodbuda za nadaljnje ustvarjanje. Dokler nas bo družil entuziazem in želja po skupnem prepevanju, upamo, da naših poti ne bodo ločile različne poklicne in družinske vezi.

Dramska sekcija

Dramska sekcija KD Podlehnik je bila tudi letos aktivna. Tako smo se publiki v začetku pomladi predstavili z veseloigro J. Pohla **Zakonci stavkajo.** Zaigrali smo pet predstav, eno izmed njih si je ogledala tudi ga. Barbara Jamšek, ocenjevalka in selektorica JSKD Ptuj.

V tej stari veseloigri, ki prikazuje bitko za premoč med zakonci, ki jo je sprožila županja s svojimi spletkami, so se domači igralci zares izkazali. Tako je bila predstava zaradi načina uprizoritve v smislu dosledne zavezanosti žanru (rekviziti, mizanscena, doslednost načina igralske realizacije) ter kostuma in maske, izbrana v ožji izbor tekmovalnega programa.

Ga. Jamšek je v oceni zapisala :

»O igri: Igralci so prekaljeni in z veliko izkušnjami. To se vidi in je fino. Kljub močni karakterizaciji likov so vsi še vedno smiselni in težijo k naravnosti. To ni lahko doseči.

Scena in kostumi: Scena je realistična, detajlno narejena in zgrajena. Odlično funkcionira za take vrste veseloigro. Kostumi so zelo približani obdobju dogajanja in na nek način postajajo že folklorne noše.

Režija: Režiserki sta se režije lotili naravno in realistično. Zelo dobro kombinirata s kompozicijami, tukaj predvsem pomaga uporaba scenskih elementov in rekvizitov. Mizanscene so razgibane in naravno narejene. Opazi se, da sta režiserki igralcem puščali dovolj prostora, da sami gradijo karakterje in samoblikujejo svoj izraz. To je dobro. Vsak je lahko vnesel veliko samoironije in tako oblikoval svojstven karakter. Svoboda igralca pri kreiranju je zelo dobrodošla, predvsem pa v primeru, ko so

igralci vešči in imajo kilometrino. Akcija se odvija hitro, tempo je dobro nastavljen in tako je predstava razgibana in preseneča.«

V ožji izbor za **najboljšega stranskega igralca in igralko** sta se letos uvrstila tudi **Peter Feguš in Manica Drevenšek,** ki je za vlogo Korenke to **nagrado tudi prejela**. V razlagi je zapisano, da je Manica vlogo izoblikovala in tudi odigrala **suvereno, naravno in naravnost čudovito,** z vsemi izraznimi sredstvi: z glasom, gibom in mimiko.

Pripravili smo tudi dva kulturna večera, drugega z naslovom **Praznično leto** v začetku decembra. V njem sodelujejo tudi pevci seksteta, dekliška skupina Cantilena, sekstet in člani pihalnega orkestra, s kulturnim programom pa smo sodelovali tudi na proslavi ob kulturnem prazniku.

Pričeli smo tudi s pripravami za novo dramsko sezono. Tokrat smo se odločili za tragedijo **Domen,** ki jo bomo konec pomladi predstavili na prostem. Zato nas čaka še veliko dela, veseli pa bomo tudi vsakega novega člana, ki se nam bi želel pridružiti.

Pevski sekstet KD Podlehnik

Ima že dolgoletno tradicijo. Člani se sestajajo zaradi družabnosti, druži jih pa tudi veselje do petja.

Redno soustvarjajo programe prireditev v naši občini, nastopajo pa tudi drugod. Pojejo ljudske in umetne pesmi domačih in tujih avtorjev. Svoje delo neprestano nadgrajujejo, kar dokazujejo njihovi uspehi. Letos so sodelovali na prireditvah: na srečanju planincev, ob kulturnem in občinskem prazniku, na literarnih večerih…. Gostovali pa so v Vojašnici generala Maistra v Mariboru, sodelujejo v projektu s tamburaškim orkestrom KUD Majšperk, nastopali bodo še na božično- novoletnem koncertu v Majšperku in Žetalah.

Z veseljem zapojejo tudi na raznih jubilejih in družinskih praznovanjih.

Pihalni orkester KD Podlehnik

PO KD je dal naši občini velik pečat, saj je s svojim kvalitetnim igranjem prisoten na vseh prireditvah. Prerasel je že okvire občine, za svoje umetniške dosežke pa je **prejel veliko pohval in priznanj.** S svojim udejstvovanjem prispevajo k **prepoznavnosti občine.** Njihov repertoar je zelo raznolik, saj igrajo vse od klasikov pa do modernih skladb. Njihov dolgoletni dirigent je **Milan Feguš,** ki skrbi tudi za kvalitetno rast PO. Glasbeniki so različnih starosti, razveseljivo pa je, da je **veliko mladih**, ki so zelo motivirani za delo.

Aktivni so skozi vse leto, saj sodelujejo na pustnih karnevalih, cerkvenih prireditvah, gasilskih praznovanjih, ob občinskem prazniku… Priredili so tudi promenadni koncert. Gostovali so na reviji PO v **Avstriji,** kjer so bili zelo uspešni. Prav tako so z izbranim programom sodelovali na reviji PO, ki je bila novembra v Gimnaziji Ptuj in poželi velik aplavz. Najbolj odmevna prireditev pa je **božično-novoletni koncert,** ki je postal že tradicionalen. Ob prvem maju po naših zaselkih **odmeva budnica,** igrajo jo tudi po drugih občinah.

Velika pridobitev za PO, ki jo moramo omeniti, so nove uniforme, kar je bil velik finančni zalogaj. Ob tej priložnosti se člani PO iskreno zahvaljujejo vsem sponzorjem, ki so za uniforme prispevali sredstva.

KFD Podlehnik

Člani KFD Podlehnik

V KFD Podlehnik smo več ali manj dejavni vse leto. Največ dela in poslanstva pa opravimo v času pusta. Tako smo orači tudi v iztekajočem se letu opravili obisk naših domačij, sodelovali na ptujskem karnevalu, izvedli nekaj gostovanj in pokopali pusta.

V poletnem času smo se aktivno udeležili že III. RIMSKIH IGER, ki jih organizirajo Terme Ptuj. V oktobru smo izvedli tradicionalni turnir v malem nogometu-DRUŽINSKE PETERKE. Skozi vse leto pa so zelo aktivni tudi naši ljudski pevci Kopači, ki so izdali že drugi CD. Sodelovali so na mnogih prireditvah in revijah in bili izbrani tudi na državno prireditev ljudskih pevcev in godcev. Z novim letom spet prihaja pust, zato imamo sedaj veliko dela s popravilom stare in nabavo nove opreme za orače, saj želimo skupino opremiti z izvirno, staro, za haloške orače prepoznavno opremo (kožuhi iz kož domačih živali- zajci, koze… in usnjene gamaše). Pri tem smo se prijavili tudi na razpis na JSKD-oprema folklornih skupin v Ljubljani in sedaj čakamo na realizacijo programa.

Prepričani smo, da bomo člani društva pusta pričakali pripravljeni, da spet opravimo naše temeljno poslanstvo, to je obisk naših domačij. Ob prihajajočih praznikih pa želimo občanom obilo zdravja, veselja, uspeha in notranjega miru in na veselo snidenje ob »fašenku«

Zakonci jubilanti 2010

Mag. Ivo BAN

Zakonska skupina Župnije sv. Trojice v Halozah je v sodelovanju s tukajšnjimi dušnimi pastirji na 2. adventno nedeljo, 5. decembra 2010, pripravila srečanje zakoncev jubilantov. Med jubilante spadajo vsi tisti pari, ki so se cerkveno poročili in so vpisani v Poročno knjigo župnije sv. Trojice. Prav tako bi se slovesnosti lahko udeležili tudi drugi, ki se niso poročili tukaj. Na seznamu jubilantov je letos 50 parov. Gre za zakonske pare, ki obhajajo 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 ali 50 let poroke. Zlato poroko sta letos obhajala dva para (Ana in Josip Zagorščak ter Marija in Viktor Žerak). Srečanje se je ob 10.30 uri začelo s sveto mašo. Med zares slovesno mašo, ki jo je ves čas spremljala odlična orgelska glasba, razen tega pa ubrano in poduhovljeno petje 'Trojiških slavčkov', so jubilanti, če so to želeli, pristopili pred duhovnika (p.Tineta ali p.Damjana) in obnovili poročno zaobljubo. Mraz in snežne razmere so mnoge pare očitno odvrnile od navzočnosti. Po maši so se jubilanti zbrali v samostanu, kjer je sledila obilna priložnostna pogostitev. Glede na izkušnje iz prejšnjih let se letos niso odločili za skupno

kosilo na drugi lokaciji. Ob dobrih prigrizkih in bogatem izboru domačega peciva so si jubilanti, njihovi svojci (otroci) in patri nazdravili še na mnoga zdrava leta. Zakonci jubilanti se iskreno zahvaljujejo/zahvaljujemo vsem organizatorjem za tako čudovito pripravo in izpeljavo praznovanja, med drugim tudi za pripravo in osebno dostavo vabil.

Predpraznični koncert Prifarcev, Janeza Ferleža in Dua Matija in Matija

Mag. Ivo BAN

V soboto, 27. novembra, je bil v tukajšnji večnamenski športni dvorani **celovečerni koncert,** ki se je začel ob 18. uri. Uvod v koncert je s svojim nastopom popestril **pater Janez Ferlež,** ki je zapel tri pesmi iz svojega standardnega repertoarja nabožnih pesmi. V nadaljevanju so nastopili **Prifarski muzikanti.** Kratek vmesni odmor je popestril **duo Matija in Matija,** ki je med drugim nastopal tudi v televizijski oddaji Slovenija ima talent.

Prifarski muzikanti ali Prifarci so pri nas gostovali na povabilo Občine Podlehnik. Skupina prihaja iz občine Kostel ob reki Kolpi. Pripravili so samostojni celovečerni koncert, s katerim so v podlehniško dvorano privabili zares veliko ljubiteljev odlične domače glasbe. S svojim izrednim repertoarjem zimzelenih melodij, ki so nam segle v najgloblje kotičke, so nas v teh turobnih jesenskih dneh kar zazibali v prihajajoči mesec december in v adventni čas ter nas za trenutek potopili v svet sanj in lepih spominov. Občinstvo so še posebej očarali s pesmimi Dober večer mamica, Tisti nekdo, Na spumlad, Mlinarca, Zrejlo je žito, Iz zemlje gre v trsek, Da te mogu pismom zvati (dalmatinska), Na pragu sem stal, Večer pod Moskvo...

Prifarski muzikanti so skupina, ki je svojo glasbeno pot začela leta 1987 v kraju Fara. S pesmijo in vižami ohranjajo bogato in raznoliko slovensko ljudsko izročilo, v zadnjih letih pa se preizkušajo tudi v zimzelenih melodijah in pesmih dalmatinskih klap. Poseben zvok dajejo skupini tamburaški instrumenti, violina, harmonika in druga tradicionalna glasbila. Odlikuje jih tudi štiriglasno petje, kakršno je bilo nekoč prisotno po naših vaseh. Člani skupine so Mitja Ferenc na berdi (drugi tenor), Valentin Južnič (župan občine Kostel) na bisernici (prvi bas), Martin Marinč na harmoniki (drugi bas), Toni Obranovič tudi na harmoniki (prvi tenor), Uroš Obranovič na bugariji (prvi tenor), Jernej Pečak na violini (drugi tenor) in Brane Počkar na braču (prvi bas).

Glasbeni kritiki jih uvrščajo med najboljše etno skupine na Slovenskem. Doslej so izdali deset zgoščenk. Med največje uspehe štejejo zmago na Slovenski popevki 2009, tri zmage na Festivalu narečne popevke (2005, 2008, 2010), zmago na Etnokostelu in podelitev Zlatega petelina za najboljši etno album leta 2000. Veliko nastopajo doma pa tudi v tujini. Ker prihajajo, kot sami pravijo, iz krajev, kjer je bilo vselej manj kruha, kot bi ga lačna usta bila mogla pojesti, so po srcu in po vsebini svojih pesmi zelo blizu haloškemu človeku. **Zato najbrž ni slučajnost, da je že pred mnogimi desetletji prišlo do tesnejšega sodelovanja med podlehniškimi in kostelskimi lovci (jagri).** Slednji to prijateljstvo skrbno negujejo še dandanes.

Občina Podlehnik
VABI NA KONCERT,
KI BO
V SOBOTO, 27. novembra 2010
ob 18. uri
V VEČNAMENSKI ŠPORTNI DVORANI
PODLEHNIK
PRI OSNOVNI ŠOLI PODLEHNIK
NASTOPAJOČI
PRIFARSKI MUZIKANTI
MATIJA & MATIJA
(IZ ODDAJE SLOVENIJA IMA TALENT)
PATER JANEZ FRLEŽ
VABLJENI !
VSTOP JE PROST !

10. haloški Ex – tempore uspešen tudi za našo občino

Mag. Ivo BAN

Občina Podlehnik je kot partner tudi letos sodelovala pri sooblikovanju **10. haloškega slikarskega dogajanja** v Žetalah. Kolonije se je letos udeležilo 56 uglednih slikarjev iz Slovenije in tujine. V skladu z našim priporočilom (tako rekoč zahtevo) je tokrat eden od slikarjev izbral **slikarski motiv s podlehniško vsebino**. Tudi Občina Žetale kot organizator je jasneje poudarila svojo zahtevo glede izbire motivov. Slikarji so morali platna žigosati v Žetalah, izbirati pa zgolj haloške motive. V teh spremenjenih in zaostrenih pogojih je posledično nastalo skoraj za polovico manj likovnih del. Štiričlanska strokovna žirija je avtorjem podelila enajst lepih nagrad. Najnižja denarna nagrada je znašala 240 evrov. Za »Podlehniški motiv« je avtor Branko Gajšt iz Sestrž prejel četrto nagrado v vrednosti 300 evrov. **Gran prix (veliko) nagrado 10. Ex-tempora (hkrati najvišjo nagrado) je prejel naš rojak iz Rodnega Vrha, akademski slikar Dušan Fišer.** Vrhunske stvaritve istega avtorja so bile med drugim na ogled tudi na naši prvi retrospektivni razstavi v okviru 7. občinskega praznika, v Večnamenski športni dvorani Podlehnik.

Zgodbe iz skrivnostne skrinjice preteklosti

Pšenska ves

Maks Vidovič
Foto: arhiv M. Vidovič

Na mavrično stran Haloz spada tudi naša Pšenska ves. Za Pšenčane je to najlepši kraj na svetu. In prav o tej vasi, natančneje zaselku naselja Zakl vemo bore malo povedati. To pač ni enostavno, ker vsakdanjega dogajanja (skoraj) nihče ne zapisuje. Ko pa nas kdo kaj o tem vpraša, ugotavljamo, kako lepo bi bilo pokukati v kakšne stare zapise. Pri brskanju po spominu ugotovimo, da je poln lukenj. Dogajanja, ki so si sledila od začetka našega zavedanja so bila vedno nova in pomembnejša od minulih.

O lepoti kraja, v katerem so ljudje živeli, mnenje ni bilo pomembno. Če je le bilo vse pospravljeno in čisto. Skrbi vaščanov so bile predvsem usmerjene v samo preživetje. Okolje, torej zunanji videz, je bilo vedno skrbno urejeno. Še gnoj je moral biti lepo naložen. Za obdelovalne površine in vrtove so vaščani skrbeli tako, da so bili na to ponosni. Vsak je rad pokukal na sosedovo kmetijo in ugotavljal, kaj ima on boljše in kaj imam jaz kot sosed slabše. Takrat so ljudje, v mislih imam čas pred drugo svetovno vojno in med vojno, skoraj vse delalo ročno, zato je bil vsak par rok iz sosedstva zelo dobrodošel. Zanimivo pa je bilo mnenje bogatejših. Pred Bogom in pred ljudmi je bil po lastnem mnenju malo več vreden tisti, ki je imel malo več zemlje, močnejše vole, kaj šele, če je imel v hlevu vsaj en par konjev. Bogastvo je bilo popolnejše, če so bili zraven še gozdovi, pa še gorica. Pika na i pa je bil kolesl. To je sicer pomenilo prestiž. Po drugi strani pa je bilo to nam ostalim dobrodošlo za to, da je človek sploh lahko prišel do zdravnika ali pa do hajdinske železniške postaje. Taki gospodarji so si ustvarili poseben, malo vzvišeni status v vasi. Med temi je bilo najti tudi takšne, ki so bili, rekel bi, kar kruti. Nekako vzvišeno so pokazali svoje nezadovoljstvo, če je katera od mater, ki je prišla na tabrh, pripeljala s seboj otroka ali pa celo dva. To se je zvečer poznalo pri lonu, s prijazno pripombo, da bi sicer lahko bilo več, če bi bili otroci ostali doma. Takrat se je poleg cerkvenih praznovale še vse domače in osebne praznike. To so bila godovanja, ko se je slavilo tudi patrona ustreznega imena. Velik praznik pa je bila tudi trgatev. Običajno je bilo tako, da se je ta dan jedlo z malo večjo žlico. Ponekod so še zaplesali. O tem, kako sladek je bil kateri mošt, se je modrovalo v nedogled. Zato je bilo potrebno iti v vrh čim večkrat, po Martinovem pa seveda še z večjim veseljem. In to s prijatelji in znanci.

Tudi koline so bile poseben dogodek. Ob srečanju z mesarjem se je prašič po svojih močeh upiral. Ko je tako na vso moč cvilil, je hkrati dal vedeti sosedom, da so pri tej hiši koline. Po kolinah se je bilo treba pred sosedi pohvaliti, koliko prstov špeha je imel njihov prašič. S tem so poudarjali marljivost svojih žena, torej gospodinj. Hoteli pa so tudi sporočiti, kako dober gospodar je pri tej hiši. Moji sosedje so bili predniki današnjih vaščanov Pšenske vesi. To je pravzaprav del

vasi, dejal bi zaselek okrog Nove cerkve. Vaščanom smo rekli Pšenčani. Posamezne domačije so imele tudi domača imena. Bili so na primer Maučičovi, oni so imeli gostilno, Laperski, kjer je bilo domovanje 'spoštovane piščali - žvegle, Petričovi, ki so premogli tudi konje, Habjanč'vi, Morketovi, Malek'vi in pa Kredeči. Mi pa smo bili Copakovi in nismo spadali med Pšenčane. Pri nas je že Stanošina, ker smo čez cesto, Pšenčani pa so v današnjem Zaklu. Nekoliko severneje, ampak še vedno je spadalo pod naselje Zakl, je živel še en Kredeč. Rekli smo mu Kredečov Blažek. Ta posebnež je marsikaj znal. Bil je naš šoster, in vsem nam, tudi daleč naokoli je popravljal šolne. Seveda je znal narediti tudi nove, po meri, če si si jih le lahko privoščil. Bil je tudi naš frizer. Najrajši nas je, seveda pubece, ostrigel kar na balin. Ta Blažek, ki se je pisal Lozinšek, je bil tudi zelo cenjen muzikant. S svojo harmoniko je bil nepogrešljiv na gostijah, godovih, kolinah in povsod tam, kjer so ljudi zasrbele pete. Ta naš Blažek je vse to zmogel kljub svoji invalidnosti. Znal je zaigrati, za tiste čase posebne melodije, kot na primer »Štajriš«, »Cvajšrit«, »Zibenšrit«, »Vinervalcer«, »Šnevalcer« in še marsikaj drugega. V hišah (sobah), kjer se je plesalo, se je zmeraj fejst kadilo, saj so vsi plesalci imeli blatne šolne. Ni pa mi uspelo natančno ugotoviti, od kod ime tega dela vasi. Nekateri sicer pravijo, da so nekoč tukaj pridelovali pšeno, to je bila neke vrste kaša. Če bi takrat vedel, da bom v teh mojih letih obujal spomine na takratne čase, bi bil morda kje kaj zapisal, pa nisem. Lepo pa bi bilo, če bi še kdo živeči kaj več o tem povedal ali zapisal. Mogoče tudi o takratni vraževernosti, če še ni kaj zapisano. Pa morda o tem, da so morali mladi v takratno nemško vojsko. Jaz sem poznal tri mladeniče, ki so odtod odšli, a vrnil se je le eden (Copakov Viktor), dva pa sta, tako so nam vsaj rekli, padla. To sta bila Copakov Henrik, Viktorjev brat, in Petričov Viktor.

Pastoralni dom in mrliška vežica na Rodnem Vrhu v novi preobleki

Mag. Ivo BAN
Foto: IB

Na mestu, kjer je nekoč stalo župnišče, nekaj časa celo samostojne Župnije sv. Duha v Halozah, je bila pred dobrim desetletjem zgrajena nova zgradba. Pri izbiri oblike in umestitve so se zgledovali po starih fotografijah. Zato ne preseneča dejstvo, da starejši ljudje radi rečejo, da je stavba skoraj takšna kot tista iz časa pred drugo svetovno vojno. Spodnji del je grajen iz betonske opeke, zgornji pa iz rdeče modularne opeke. Osrednji spodnji prostor ima več funkcij. V zimskem času, ponavadi od Novega leta dalje, so tukaj vse nedeljske in druge maše, ker je mogoče prostor brez večjih stroškov delno ogrevati. **Ta prostor se uporablja tudi kot vežica.** Ob tem prostoru je tudi lično urejena kuhinja z vso osnovno opremo. Na desni strani zgradbe, z vhodom z zunanje strani, so sanitarije, prostor za kurilnico in dodatni kletni prostor. Spodnji prostori so funkcijsko skoraj v celoti izgrajeni. V prvem nadstropju, v katerega vodita dva vhoda, je najprej predprostor. Na levi strani je predvidena župnijska pisarna, desno pa je od letos večja dvorana, ki je nastala z odstranitvijo vmesne predelne stene. Tudi ta prostor bo v bodoče mogoče uporabljati za različne namene (za sestanke, druženja, izobraževalne delavnice,...). Tudi v tem nadstropju je možnost izgraditve sanitarij oz. kopalnice. Iz pisarne bodo vodile stopnice v podstrešje, kjer naj bi se uredil skupni dormitorij, ki se razprostira po vsej tlorisni površini stavbe. Tako bi tukaj v bodoče lahko prenočevale kakšne manjše skupine (duhovne vaje, druge oblike izobraževalnih in terenskih delavnic, romarji,...).

Večina primarnih gradbenih del na objektu je bila opravljena z udarništvom tukajšnjih prebivalcev, seveda ob budnem in skrbnem očesu naših trojiško-duhovskih patrov. **Zadnja leta se je večje investicije, vsaj delno, pokrivalo s prispevki faranov in drugih darovalcev, kakor tudi s prispevki od srečelova, ki ga tukaj že nekaj let zapovrstjo pripravljamo ob binkoštnem žegnanju.** Lanskoletni izkupiček od srečelova, združen z letošnjim, je predstavljal glavnino sredstev za letošnjo glavno investicijo. **Po dolgih letih je naš pastoralni dom dobil izolacijsko fasado, ki s svojo snežno belino izkazuje hvaležnost in pravšnji blagor - vsem, posebej še tistim, ki so s svojim nesebičnim delom in prispevki to omogočili.** Tukaj še vedno velja reklo, da je v slogi največja moč in da se tudi počasi daleč pride. Vsem zares iskrena hvala!

Kako so pokapali nekoč?

Pogovor z Jožefom Žerakom st., zapisal mag. Ivo BAN

Ne vem, zakaj se dandanes ljudje 'teko švarajo', da imamo dosti snega. Tudi pred desetletji ga je bilo ogromno. Spominjam se, bil sem še fant, neporočen, danes pa sem že krepko prek sedemdeset let, kako je bilo za pogreb, ki je potekal na samo Jožefovo, torej 19. marca, ko so pokapali Klenečekovega Naceka, od Hedvike strica oz. od Mimike brata. Človek še sploh ni bil star, mogoče okrog petdeset let, ko je umrl. Ne vem pa, zakaj.

Tu, v Prejačovem klanci, proti šolskemu stanovanji, toti štikl ceste, ki gre za Jablovec, pa potlen naprej za Zakl, tu je bil tak ve'ki sneg, da so trije moški (Pajnkiherov Jaka, Meniški Stanko pa še nekdo) dva dni odmetavali zapihe. Imeli so lesene lopate, doma narete, z bukovega lesa, niso bile preveč ve'ke.

Mislim, da so se takrat pogovarjali, da ga je bilo čez dva metra na visoko. Trugo s pokojnikom so nesli na žrdi. Niso mogli čakati, ker ko pride tisti cejt, so mogli to nareti.

Štirje so ga nesli, dva spredi, dva zadi. Ni jim b'lo lahko. Ko je prišla sila, so se mejali, pa so drugi nosili. Tisto krat so se truge nosile na 'nasolah'. To sta b'la dva smrekova droga, poprek pa dva štafna. Na to gor pa so zvezali trugo. Tu v našem konci je truge delo Čifjekov Štef (Krajnc), od Štefke Godečove stric, brat od jenega očeta. Po domače so ga meli za Čifjeka. Tudi očeta od Štefke so tak klicali, da je Čifjekov. To je pač neka cona, ostala je, bog ve od gda.

Večji del je on delal truge. Pozneje pa že Jerenčov Jaka, ko Štefa več ni b'lo. Ja, moral si meti svoj les, če ga nisi mel, si si ga moral sposoditi od koga, ka so ti naredli trugo. Navadno so to b'le smrekove deske. Je pa blo, da vsaki ni vedo truge nareti. Moral jo je znati praf oblikovati. No, eni so dali truge delati tudi s hrastovega lesa, samo to so b'li redki. Truge so se po navadi tudi farbale. Če je bil pokojni mlajši in ledik, te v belo, največkrat pa v sivo, ne v črno, ali pa tak v malo rjavkasto.

Kol'ko pa je keri računal za trugo, tega pa ne bi vedo. Je pa jo delal en celi dan, pa še drugi dan naprej, da jo je shoblal, pa skup zbil, te pa še pofarbo. Najprej je pofarbal spodnji del (dno), da so lahko dali trugo na oder, nazadje pa dekl. Če je bil kdo tak reven, da ni mogo truge kupti, je b'la v totenkamri (na britofi) stalno ena truga v rezervi. Toto je dala občina, ja to se spomnim, ena je b'la stalno v rezervi. To je b'lo tak tudi, če je kdo vmrl, ki ni mel nikoga od svojih, te pa ga je mogla občina dati pokopati. To še je zej tak!

Či je b'lo treba daleč nesti, je trugo nosilo šest moških, da so se po poti mejavali. So pa meli seboj kak liter šnopsa, če ne, bi onemogli na dugi poti, rečmo s Strajne al pa s konca Dolene, pa z Gorce. Tu z Dolene so mogli iti v taki hudi breg, da je joj. So pa eni tudi vozili, ker so meli koje. V takem slučaji pa je mrliča pelo mrliški voz. Sani je mel malo kdo. Ni pa mogo pelati po vsakem snegi, samo če je bil saninec.

Doma so ob smrtnem slučaju ponavadi spraznili eno sobo. Eni so trugo postavli na tobl. Tudi pri nas je blo tak. Jaz sem v tobli mel štrozok, v kerem je blo kožušje. Eni pa so mrliča dali kar na postlo. Pokrili so jo s plahtami, te pa gor dali trugo. Dokler še ni bla truga nareta, je mrlič kar tak ležo na postli ali pa na tobli.

Je pa res, da pozimi ni blo problem. Najhuje je blo poleti. Te je začelo mrliča gnati, da so morali trugo celo s ketnami zvezati. Pod odrom, ali pa kar je že blo, so meli podstavlene škafe, da ni teklo po podu, ali pa če je b'la hiša brez poda, da ni teklo po zemlji, ker je to melo duh.

Tudi po nosačih je tekla sokrfca, če je do tega prišlo. Ko so z mrličom odišli iz hiše, sta doma navadno ostala dva človeka (soseda), da sta prostor spucala in priprav'la za sedmino. Tisto krat so se vse sedmine doma služle. Če ni b'lo zadosti miz, so se sposodle pr' sosedih, če so jo seveda meli.

Je pa blo tudi to, da so prišli molit pa kropit mrliča eni zavolo pijače, sploh če je b'lo kaj bojšega pri hiši. Moški so poleg tudi kadili, v tistem malem prostoru, to nihče ni na to gledo, da je tam mrlič. Ni se pa v tem času ponujalo ljudem jesti, samo tukla, pa šnops, kaj je pač b'lo pri hiši, pravega vina ni b'lo na razpolago. Ko so ljudje prišli s pogreba, so dejansko b'li fejst zmantrani, pa je vsakemu pasalo kaj pojesti pa spiti. Najprej se je tudi malo zmolilo. Dostikrat so ljudje proti koncu že pozabli, da je sedmina...

Dobra volja je najbolja, to si poje kleni Haložan

Mag. Ivo BAN
Foto: IB

Čas praznikov je pred vrati. Ljudje se na njih zelo različno odzivamo, nekateri iz prepričanja, da mora biti tako, drugi iz navade, ker imajo možnost, tretji iz preprostega razloga, ker nimajo možnosti in ne čutijo potrebe, da bi za praznike moralo biti kaj drugače. Razen vedrine, optimizma, dobre volje in veselega srca. Enega takšnih zadovoljnih Trojičanov sem pred dnevi srečal na poti iz Podlehnika proti svojemu domu na Gorci. Pot me je tega dne vodila v isto smer. Pred seboj sem ob desnem robu ceste zagledal vesel in nasmejan obraz priletnega moža. Bilo je prilično hladno, sonce se nikakor ni hotelo pokazati izza oblakov. Na glavi je imel klobuk, na levi strani klobuka dobro opazne koraš fedre, na hrbtu oprtan dokaj velik ručjek, tisti ta pravi, zelenkasto sivi, kot so jih v teh krajih vedno nosili moški. Ustavil sem se in ga nagovoril, pa ne toliko zaradi prevoza, saj sem lahko opazil, da mu hoja ne predstavlja prav nobene težave, ampak iz preprostega razloga, ker se mi je v tistem trenutku časovni trak zavrtel daleč nazaj, v čas mojega otroštva. Za trenutek se mi je zazdelo, da bi v teh predpraznicnih dneh mnogo raje živel na način tega veseljaka. Doslej sem se z njim že mnogokrat srečal, se z njim tudi pogovarjal, ampak danes je bilo drugače. Med potjo do vrha Gorce sva čebljala o tem in onem. Tam, kjer on zavije z glavne ceste proti domu, sva še nekoliko poklepetala o njegovem načinu življenja. Posvaril me je, da ga do hiše ne morem odpeljati, ker je steza prevozna samo, če je zares suho. Zadnjih devet let, odkar mu je umrla življenjska sopotnica Ana, živi sam. Njegov dom je stara cimprana bajta, okrog katere se razprostira zajeten kos zemlje. Nekaj gozda in nekaj hribovskih obdelovalnih površin, med katerimi je tudi starinski vinograd z okrog 500 slabo rodnimi trsi. Čeprav je star že 68 let, opravi vsa dela tako rekoč sam, tudi gospodinjska. Edino pri spravilu drv si naprosi traktorista iz vasi. Pravi, da je zelo srečen v svojem skromnem domu. Družbo mu sedaj delata dva psa in nekaj mačk. Pritožuje se le nad nočnim nemirom, ki mu ga povzročajo, zdaj lisica, zdaj divje svinje, pa cvenkanje enega ali drugega psa, ko zaznata divjad. Zelo mu je žal, da zaradi te divje nadloge ne more pri hiši več imeti kokoši. Divje svinje pa je še ne dolgo tega srečal, čisto blizu hišnega vogala.

Alojz mi pove: »Nimam penzije, saj nisem bil v neki redni službi, prejemam le skromno pomoč, okrog 200 EUR. In s tem se živim, plačujem položnice, in nič mi ne manjka! Za elektriko plačam 20 EUR, za vodo 5 ali 6, za dodatno zavarovanje 23 in za televizijo in radio 12 EUR. Telefona pa nimam, kaj pa hočem z njim! Saj ga majo sosedovi - Jelenovi, če je kaj treba. V trgovino grem tak, enkrat ali pa dvakrat na teden. Danes sem bil v trgovini v Podlehniku. Kupil sem si stvari za 20 EUR, in to bom imel za en teden (nekaj mesa, pužeke, ja - pa en paklc kave), toto mam rad. Peš grem stalno, v obe smeri, včasih me kdo dohiti, pa me pelje, kot danes. *Sledi vesel in prijazen nasmeh, kakor da bi ga iz dna srca izva-*

bila najboljša harmonika. Ja, ta ručjek sem si pa kupil na Katrejinem, pred tremi leti, za 15 EUR. Na starem, tisti ni bil tak močen, se mi je ftrgala ruča, pa kaj češ več z njim. Sedaj, ko pridem domov, si bom najprej zakuro v šparhet, potem pa si bom nekaj skuhal, malo juhe... in regvant bom imel danes za kosilo. Tak po domače, vroči krompir pa bučno olje gor, te je to pravi regvant. Zdaj sem ga že nekaj krat jedel, pa še Jelenovim sem ga odnesel nekaj. Edino, kaj me zdaj malo muči, je televizija. Nimam nobenih programov, samo brenči. No, 'mam pa zato radio. Zvečer si naredim radio, ponoči pa, ko je slab program, poslušam kasete. Te imam že zelo dolgo. Rad poslušam narodne in narodno zabavne. Problem 'mam tudi s pralnim strojem. Pralni mi je crkno, zdaj pa si sam operem, tisto kar gre, vun skuham, pa saj gre. Jaz vse to z veseljem naredim, nič se ne jezim. Vedno sem dobre volje. Pa rad grem med ljudi, v veselo družbo. Drugače pa, jaz sem skromnosti navajen, zato se nikomur ne tožim. Je pa res, da me včasih tudi obdarijo, od Rdečega križa ali pa Karitas, pa kdo od domačih. 51 krat sem doslej daroval kri, zdaj pa več ne morem, zaradi bolezni. Svojih otrok nimam, rad pa grem k sestri Štefki. Tudi za praznike se ji bom oglasil. No, zdaj pa te grem naprej proti domu. Pa vaše mi pozdravite, in če se ne vidima, lepe in vesele praznike..."

Polnočnica za otroke in družine

24. decembra ste ob 20. uri lepo vabljeni v župnijsko cerkev sv. Trojice, kjer se bo odvijala polnočnica za otroke in družine.

Mogoče nas obišče pastir z ovčko.

Doživete, in miru polne praznične dni!

Vaši patri.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE,
IN NAJ VAS LETO 2011
NAJDE V VESELJU IN RADOSTI.
NAJ BO POLNO ZDRAVJA,
POSLOVNIH USPEHOV IN OSEBNE SREČE.

VAM ŽELI KOLEKTIV KMG PODLEHNIK

KMG PODLEHNIK
T: +386 (0)2 788 41 60
I: www.kmg-sp.si

Zlata poroka zakoncev Zagorščak iz Zakla

Zdenka Golub

V soboto, 20. 3., sta praznovala zlato poroko zakonca Zagorščak iz Zakla.

Svojo življenjsko pot sta sklenila z zakonsko zvezo 10. 1. 1960 v Podlehniku pri Novi cerkvi. Ponovni poročni zaobljubi sta obnovila v krajevni dvorani, poročni obred pa je opravil župan Marko Maučič. Izmenjala sta si zlata prstana, nato so nazdravili s šampanjcem, na harmoniki pa sta zaigrala Denis in Aleš. Mala Tadeja je vsem razdelila cvetje.

Nato so se svatje podali k Novi cerkvi, kjer je zlatoporočenca pri vhodnih vratih pričakal duhovnik p. Benjamin Mlakar in ju svečano popeljal v cerkev. Daroval je mašo in opravil obred zlate poroke, vsi domači so sodelovali pri maši. Po maši so nazdravili z blagoslovljenim janževcem, ki ga je delil vnuk Mirko.

Zlati ženin Jože Zagorščak se je rodil 23. januarja 1935 in je bil aktivni del svojega bogatega in težkega življenje zaposlen v TGA Kidričevo, kjer je delal vse do upokojitve. Vedno je bil pripravljen pomagati svojim sorodnikom in prijateljem.

Zlata nevesta Ana, rojena Mrčinko, pa se je rodila v Sedlašku, kjer je preživela svojo mladost. Vse svoje bogato in prav tako težko življenje je pri hiši pridno gospodinjila ter skrbela za družino. Nekaj let je bila tudi zaposlena v Motelu Podlehnik, ko so otroci odrasli.

Zlatoporočencema so se v zakonu rodili hčeri Darinka in Štefka ter sin Jože, kateremu je usodna nesreča življenje, žal, zaključila pri 30-tih letih. Razveseljujejo ju njuni vnuki, katerih sta neizmerno vesela, to so Mirko, Tanja, Marina, Sandra in Denis.

Zlati ženin je prav tako praznoval god ob lepem krščanskem prazniku na sv. Jožefa, zato so obred zlate poroke združili v dve lepi praznovanji.

V skupnem življenju sta imela le pridne in skrbne roke ter s svojimi mladostnimi izkušnjami ustvarila družino in zgradila hišo. Ani je v veliko veselje delo na vrtu, nega cvetja in peka kruha, ki se ga prav vsi razveselijo, ko zadiši po hiši.

Jožetu pa je bilo v prostem času v veliko veselje izdelovanje najrazličnejših izdelkov iz lesa: grabelj, vil in drugih raznih popravil. Sedaj mu je, žal, zdravje opešalo, vendar še vedno z velikim veseljem naseka drv za kurjavo, kuho in peko.

V krogu domače družine, sorodnikov in prijateljev sta prejela veliko lepih in plemenitih voščil, predvsem pa so jima vsi zaželeli trdnega zdravja in naj ju spremlja milostno nebo. Oba sta se Bogu zahvalila za vse lepo na skupni poti, bilo je tudi težko in hudo, vendar se veselita vsakega skupnega trenutka. Dan so zaključili v prijetnem druženju in zabavi.

Na podlagi Odloka o izdajanju javnega glasila /časopisa Občine Podlehnik (Uradni list RS, št. 61/07) Občina Podlehnik objavlja

JAVNI POZIV

za odgovornega urednika in uredniški odbor glasila Občine Podlehnik »PODLEHNIŠKA ŽVEGLA«

I.

Občina Podlehnik zbira predloge za:

- odgovornega urednika glasila »PODLEHNIŠKA ŽVEGLA« za mandatno obdobje 4-ih let,
- uredniški odbor za izdajanje glasila »PODLEHNIŠKA ŽVEGLA za mandatno obdobje 4-ih let.

II.

Predlogi za odgovornega urednika in člane uredniškega odbora morajo biti podani v pisni obliki in vsebovati naslednje podatke:

- ime in priimek ter naslov ali sedež predlagatelja,
- osnovne podatke o predlaganem kandidatu,
- utemeljitev predloga z obrazložitvijo izkušenj in predstavitvijo osnovne vsebinske zasnove (za urednika).

Predloge s podatki in obrazložitvijo predlagatelji posredujejo na naslov: Občina Podlehnik, Podlehnik 21, 2286 Podlehnik, v zaprti ovojnici, z oznako »JAVNI POZIV ZA ODGOVORNEGA UREDNIKA IN UREDNIŠKI ODBOR« do vključno 31. januarja 2011.

III.

Predloge bo obravnavala Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Podlehnik, ki bo odgovornega urednika in člane uredniškega odbora predlagala v imenovanje Občinskemu svetu Občine Podlehnik.

Podlehnik, 10. 12. 2010

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
Jožefa SVENŠEK, l. r.
predsednica